Ազգ
Azg

11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2005 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1(3167)

ԱՑ1-78=78

2013

7 ուկրաինացի ականազերծողներ են սպանվել Իրաքում

Իրաքի կենտրոնական շրջանում կիրակի օրը պայթյունի հետեւանքով սպանվել են 7 ուկրաինացի եւ 1 ղազախ սակրավորներ, եւս 7 ուկրաինացի եւ 4 ղազախ վիրավորվել են: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ ուկրաինացի զոհերից մեկը կին ականազերծող էր: Ուկրաինան, որը 2003 թ. օգոստոսից Իրաք է ուղարկել շուրջ 1700 հոգանոց զորախումբ, արդեն տվել է 13 զոհ:

Երեկ Ուկրաինայի գործող նախագահ Լեոնիդ Կուչման ուժային կառույցների ղեկավարներին կարգադրել է հնարավոր կարճ ժամանակներում զորքերը դուրս բերել Իրաքից: Պաշտպանության նախարարն իր հերթին նշել է, որ Իրաքում այս տարին գտնվող 1589 զինվորականներին հնարավոր է դուրս բերել 2005 թվականի առաջին կիսամյակի ընթացքում:

Հիշեցնենք, որ ուկրաինացիները տեղակայվել են Իրաքի հարավկենտրոնական շրջանում լեհական ղեկավարության տակ գտնվող 19 երկրների բազմազգ դիվիզիայի կազմում: Հայաստանը, որն առաջիկայում 46 հոգանոց բժիշկների, վարորդների եւ ականազերծողների խումբ է ուղարկելու Իրաք, նույնպես տեղակայվելու է լեհական պատասխանատվության գոտում:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղի կարգավիճակը որոշվելու է հանրաքվե՞ով

Օսկանյանը եւ Մամեդյարովը վերսկսում են երկկողմ հանդիպումները

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Այսօր Պրահայում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի միջնորդների մասնակցությամբ տեղի է ունենալու Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հերթական հանդիպումը: Չեխիայի մայրաքաղաք մեկնելու նախօրեին արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը Ինտերֆաքս գործակալությանն ասել է, որ «այս տարվա բանակցությունները որակապես տարբերվելու են Պրահայի գործընթացի առաջին փուլից»:

«Այժմ անդրադառնալու ենք որոշակի հարցերի եւ մանրամասների, մինչդեռ (պրահյան գործընթացի) առաջին փուլում խոսքն ընդհանուր սկզբունքների մասին էր: Որքան շատ ենք խորանում մանրամասների մեջ, այնքան բանակցություններն ավելի են բարդանում: Երբ սկսում ենք գործ ունենալ մանրամասների հետ, պետք է պատրաստ լինենք փոխզիջումների», ասել է Օսկանյանը՝ հույս հայտնելով, որ 2005 թ. «մենք կկարողանանք առաջընթաց գրանցել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում»:

Մի քանի օր առաջ Ադրբեջանի նախագահը, ըստ «Ասոշիեյթեդ պրեսի», անվտանգության խորհրդի նիստում ասել է, որ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը մտնում է «նոր, պոզիտիվ փուլ»: «Անշուշտ ես չեմ ցանկանում ասել, որ գործընթացն արդեն սպացել է իր լուծումը: Բանակցություններն ընթանում են, եւ մենք օգտագործում ենք բոլոր հնարավոր միջոցները, որպեսզի դրանք ընթանան մեզ համար շահավետ հունով», ասել է Իլհամ Ալիեւը՝ հավելելով, որ Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը մտել է «նոր փուլ»:

Իր հերթին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովն ադրբեջանական մամուլին ասել է, որ պրահյան բանակցություններում Հայաստանը համաձայնել է որոշ փոխզիջումների: «Այժմ հերթն Ադրբեջանինն է», ասել է Մերզլյակովը:

Տես էջ 3

Գազամատակարարման առավելությունը փոխհատուցվում է ողբերգություններով

Ինչպես նման շատ դեպքերում, դասեր քաղում ենք ուշացումով

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Տարեսկզբին ծխով գազից թունավորման եւս 4 դեպք արձանագրվեց, չորսն էլ Շիրակի մարզում, բարեբախտաբար, առանց զոհերի:

Անցած տարեվերջից արդեն ողջ հանրապետությունով մեկ գազից թունավորումների ու պայթյունների անսպասելի ալիքը ստիպեց վերագնահատել գազամատակարարման ապարեզում աշխատանքների կազմակերպման դրվածքն ու սկզբունքները: Զնայած գազաֆիկացման խնդիրներով զբաղվում են միանգամից մի քանի կազմակերպություններ, այնուամենայնիվ, ներտնային ցանցի հսկողությունը ոչ մի կառույցի իրավասությունների մեջ չի մտնում, ոչ քաղաքաշինության նախարարության, ոչ «Հայռուսգազարդի», ոչ «Հայլեռտեխսկողության», ոչ էլ արտակարգ իրավիճակների վարչության:

Քաղաքաշինության նախարարության քաղաքաշինական պետական տեսչության պետի տեղակալ Մուշեղ Հովհաննիսյանից փորձեցինք պարզել, թե կոնկրետ այդ մարմինն ինչ գործառույթներ է իրականացնում գազաֆիկացման ոլորտում եւ ինչ

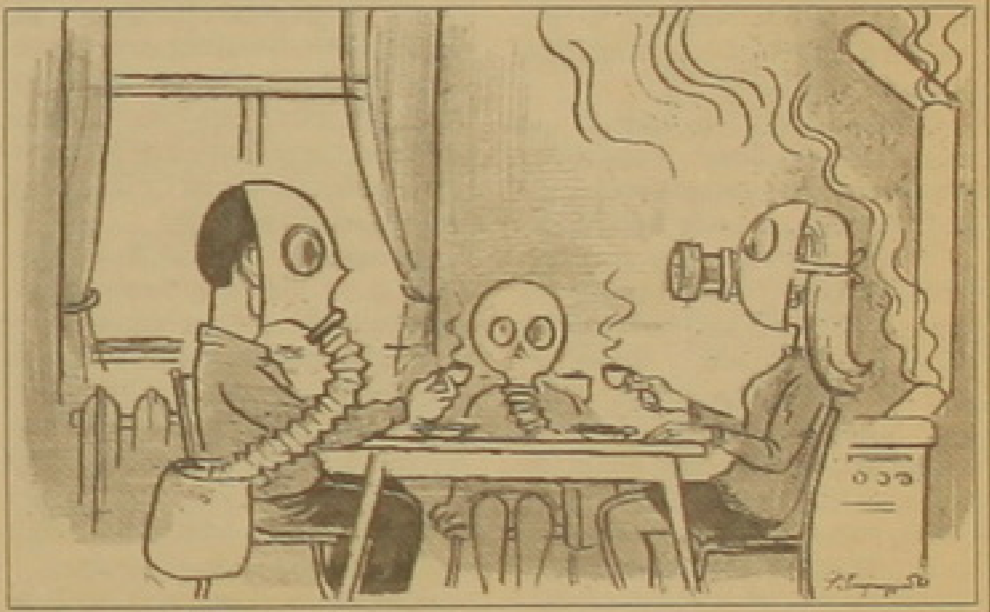

պրոբլեմներ են այս սառնաշունչ ողբերգությունների առաջացման ազդակ դառնում:

Տեսչության լիազորությունների սահմաններում արտաքին գազատարների շինմոնտաժային աշխատանքների, փաստաթղթային փաթեթների մասնագիտական առաջադրանքին համապատասխանության ստուգումներն են: Եթե որեւէ շղթայում որեւէ փաստաթուղթ բացակայում է, իսկ հետագայում շինարարության որակը (եռակցումները, խողովակների վիճակն ու բնութագիրը) չի համապատասխանում նորմատիվներին, շինարարությունը կարող է ինքնակամ որակվել եւ կասեցվել, մնացած դեպքերում կիրառվում են նաեւ վարչական տույժեր:

Տես էջ 4

Թուրքիայի վարչապետը ջրու ինքնաթիռով մեկնել է Մոսկվա

ԱՆԿԱՐԱ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքական «Ռադիկալը» գրել է, որ Թուրքիայի պալատների և բորսաների միության ու թուրքական ներդրումների կենտրոնի կողմից Մոսկվայում կառուցված «Թուրքական առեւտրի կենտրոնի» բացմանը մասնակցելու համար «ջրու ինքնաթիռ լիքը գործարարներով» Ռուսաստան մեկնած Թուրքիայի վարչապետ Թայիփ Էրդողանը այսօր երեկոյան կմասնակցի Նովո Օգարեւո նստավայրում ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի կողմից նրա պատվին կազմակերպված ընթրիքին, իսկ վաղը երկու երկրների առաջնորդները կհանդիպեն Կրեմլում:

Ըստ թերթի, Մոսկվա մեկնելուց առաջ Էրդողանը լրագրողներին ասել է, որ իր այցը կնպաստի երկու երկրների միջեւ առեւտրային ծավալը տարեկան 15 մլրդ դոլարի հասցնելուն, իսկ 2007 թ-ին, նրա խոսքերով, այն պետք է հասնի արդեն 30 մլրդ դոլարի: Նշելով, որ հրաժարվելով նախկին նախապաշարմունքներից ցանկանում են Ռուսաստանի հետ բարեկամության և համագործակցության վրա հիմնված հարաբերություններ ստեղծել, Էրդողանն ասել է, որ Պուտինի հետ պետք է քննարկի Ռուսաստանից գնվող գազի գնի իջեցման հարցը և աջակցություն խնդրի նրանից Կիպրոսի խնդրի լուծման հարցում: Ըստ թերթի, ենթադրվում է, որ Էրդողանը նպատակ ունի «որոշակիացնել Թուրքիայի հարաբերությունները ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդի մշտական անդամ և «ուղղափառ կրոնի շրջանակում կիպրահույներին աջակցող» Ռուսաստանի հետ: Ենթադրվում է նաև, որ Էրդողանը կախաշի վերացնել տալ ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդում Կիպրոսի թուրքական մասի նկատմամբ տնտեսական արգելանքների հարցում ՌԴ-ի վետոն:

Հայ-իրանական կապերն ուղղված չեն ընդդեմ Ադրբեջանի

Բաքվում Իրանի դեսպան Ավշար Սուլեյմանին ադրբեջանական «Day.az» ինտերնետային թերթին տված հարցազրույցում ասել է, որ հայ-իրանական հարաբերություններն ուղղված չեն ընդդեմ Ադրբեջանի: Ավելին, դեսպանն ընդգծել է, որ հայ-իրանական կապերը կարող են լինել ի նպաստ Ադրբեջանի, քանի որ Իրանը՝ լավ հարաբերություններ ունենալով Հայաստանի հետ, կարող է նպաստել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը:

Դեսպան Սուլեյմանին ասել է, որ Իրան-Հայաստան գազամուղի նախագիծը Թեհրանը չի օգտագործի ի վնաս Ադրբեջանի: «Իրանի եւ Հայաստանի միջեւ գազամուղի կառուցման նախագիծը ձգվելու է մինչեւ 2007 թ.: Այդ ընթացքում տարածաշրջանում կարող են փոփոխություններ տեղի ունենալ, մասնավորապես կարող են լուծվել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ առկա խնդիրները», ասել է նա:

Աբխազական երկաթուղու վերականգնման համար անհրաժեշտ է 34 մլն դոլար

Երեկ Թբիլիսիում տեղի են ունեցել խորհրդակցություններ ռուս-վրաց-հայ-ադրբեջանական կոնսորցիում ստեղծելու հարցով, հաղորդում է «Նովոստի» գործակալությունը: Կոնսորցիումը զբաղվելու է աբխազական երկաթգծի վերականգնման եւ վերագործարկման խնդիրներով: Ռուսաստանն անդրկովկասյան հանրապետություններին կապող երկաթգիծը պարապուրդի է մատնվել 1992 թ. վրաց-աբխազական հակամարտությունից ի վեր:

Թբիլիսիում երեկ Ռուսաստանի տրանսպորտի նախարար Իգոր Լեւիտինի եւ Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի հանդիպմանը քննարկվել են կոնսորցիումի ստեղծման մանրամասները: Այս հարցով քննարկումներին մասնակցել են նաեւ Վրաստանի տնտեսական զարգացման նախարար Ալեքսեյ Ալեքսիշվիլին, պետնախարար Կախա Բենդուկիձեն, Վրաստանի երկաթուղիների ղեկավար Դավիդ Օնոպրիշվիլին եւ Հայաստանի տրանսպորտի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը:

Երեկ մամուլի ասուլիսում Օնոպրիշվիլին ասել է, որ երկաթուղու աբխազական հատվածի վերականգնման համար անհրաժեշտ է 34 մլն դոլար եւ առնվազն 6 ամիս ժամանակ:

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Ավելի հարգալի լեզու պետք է գործածենք հայկական ողբերգության մասին»

Հայտարարում է Թուրքիայի նախկին վարչապետը

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Շիրակն ամենեւին էլ սխալ չէ իր ասածներում: Այս տեղահանությունն իսկապես ապրված է, եւ մարդիկ շատ են տառապել: Նույնիսկ եթե ցեղասպանություն չէ, ապա իրողություն է, որ պատահել է տեղահանություն, որի ընթացքում մեծ թվով մարդիկ են մեռել: Ուստի նրանց նկատմամբ հարգալի լեզու պետք է գործածենք: Մեջտեղը ողբերգություն կա», նման հայտարարություն է արել Թուրքիայի նախկին վարչապետ Մեսութ Յըլմազը անցյալ տարեվերջին «Հաբեր Թյուրք» հեռուստաալիքին տված հարցազրույցում:

Ինչպես հաղորդում է Ստամբուլի «Մարմարա» օրաթերթը, թուրքական «Ենի Շաֆաք» թերթի հոդվածագիր Քյուրշաթ Բումինը դեկտեմբերի 27-ին հրապարակած իր հոդվածում գնահատանքով է խոսում Յըլմազի վերը նշված հայտարարության մասին: «Իսկապես անսպասելի էր լսել այսպիսի մի արտահայտություն մի մարդուց, որը բարձրացել է մինչեւ վարչապետի պաշտոնը: Վարչապետը մի կողմ, սովորական պատգամավորից անգամ չենք կարող լսել այսպիսի արտահայտություն», ընդգծել է հոդվածագիրը:

Բումինն իր հոդվածում մեկ անգամ եւս շեշտում է հայկական տեղահանության ողբերգությունը եւ պաշտպանում է այն տեսակետը, թե «առանց խրտնելու կամ տարակուսելու «հողային պահանջատիրության» կամ «վնասների հատուցման» պես հարցերով, պետք է ավելի լուրջ, ավելի գթասիրտ, ավելի արդար մոտեցումով մտածենք այս հարցի շուրջ»: Այդ ժամանակ, ըստ հոդվածագրի, «կտեսնենք, թե ինչպիսի տանջանք է եղել ունենալ հավաքական հիշողություն, որ հիմնված է ուրացումի վրա»:

«Պետք է փրկվենք հանցագործության այն զգացումից, որ մեր օձիքը չի թողնում», գրում է Բումինը:

Հայաստանն ԱՊՀ տարածքում եւ իր անմիջական հարեւանների շարքում տնտեսապես ամենաազատ երկիրն է

Հայաստանը տնտեսության ազատության աստիճանով, ըստ «Հերիթիջ» հիմնադրամի եւ «Ուոլ սթրիթ ջորնալ» օրաթերթի համատեղ պատրաստած զեկույցի, 161 երկրների շարքում զբաղեցնում է 42-րդ տեղը: 2004 թ. զեկույցում Հայաստանը 44-րդ տեղում էր եւ, ինչպես այս տարի, համարվել է «առավելապես ազատ» տնտեսությամբ երկիր:

Աշխարհում տնտեսապես ամենաազատ երկիրն է ճանաչվել Հոնգկոնգը, որին հետեւել են Սինգապուրը եւ Լյուքսեմբուրգը, իսկ 4-րդը տեղն զբաղեցրել է Էստոնիան: ԱՊՀ տարածքում «առավելապես ազատ» տնտեսությամբ երկիր է ճանաչվել միայն Հայաստանը: Ըստ զեկույցի, տնտեսության ազատության նիշով Վրաստանը 100-րդ, Ադրբեջանը 103-րդ, Թուրքիան 112-րդ, Իրանը 148-րդ տեղում են:

5-2006

12294-ԱԶ

Երեւանի քաղաքապետի խորհրդական, քաղաքաշինության եւ հողի վերահսկողության վարչության համակարգող Հրաչյա Մուրադյանը ամանորյա առաջին հանդիպման ընթացքում լրագրողներին ծանոթացրեց ինքնակամ կառուցապատումների դեմ պայքարի այս տարի կիրառվելիք նոր սկզբունքներին:

Կանխել, որպեսզի քանդելու խնդիր չառաջանա

Քաղաքապետարանի նոր մարտավարությունը ապօրինի կառույցների նկատմամբ

Թեմայի ընտրությունը անկասկած պայմանավորված էր նաեւ տարեվերջին խնդրի հանդեպ ՀՀ նախագահի ցուցաբերած առանձնակի ուշադրությամբ:

Նախ ամփոփվեց անցած տարին, որի միայն վերջին մեկուկես ամիսներին 300 արձանագրություններ են կազմվել, ասել է թե ինքնակամ կառուցապատումների հեղինակներն առաջիկայում կամ պիտի տուգանվեն, կամ այդ կառույցները պիտի քանդվեն կամ էլ տեղափոխվեն: Ի դեպ, անցած տարի քանդված կառույցներից 100-ը բնակայաններ են եղել (այս ծավալներից այն կողմ առայժմ չենք անցնում), իսկ 140 կառույցներ պետական սեփականություն են ճանաչվել:

Նոր տարում նոր մարտավարության սկզբունքները փոքր-ինչ փոխվել են: Այսպես, նախ վերահսկողական տեսչության աշխատողների թիվը 8-ից հասել է 37-ի եւ խորհրդականի հավաստմամբ, այժմ հնարավորություն կա, որ նրանք օրը նույնիսկ 2 անգամ կասկածելի տարածքներ այցելեն: Համայնքներում գործող աշխատանքային խմբերն ընդլայնվել են եւ դրանցում նախկին 1-ի փոխարեն ներգրավվել են 4-5 ոստիկաններ: Ակնկալվում է, որ նրանք ամենօրյա հսկողություն են իրականացնելու համայնքի տարածքում:

Քաղաքաշինական խառնաշփոթն էլ ավելի չսրելու համար այսուհետեւ վաղորոք կներկայացվեն մայրուղիների, փողոցների, ընդհանրապես այն տարածքների կառուցապատման սխեմաները, որպեսզի հետո քանդելու խնդիր չառաջանա:

Նախկինում այդպիսի հնարավորություն չի եղել հաստիքների սուղ քանակի, տեխնիկական միջոցների բացակայության պատճառով: Այժմ այդ ամենը կա»:

Շարունակելով հարցադրման տրամաբանությունը, «Ազգը» հետաքրքրվեց, թե ինչո՞վ է պատճառաբանվում Գայի պողոտայի կանաչապատ տարածքում այժմ կառուցման ընթացքում գտնվող կրպակաշարերի առատությունը, այն դեպքում, երբ 2 տարի առաջ այդ նույն տեղում կառուցված մեկ այլ կրպակ ապամոնտաժվեց իբրեւ ապօրինի կառույց: Հրաչյա Մուրադյանի պատասխանն այսպիսին էր. «2 տարի առաջ այդ տարածքում կառուցված կրպակն ապամոնտաժվեց, որովհետեւ անօրինական էր, տեղադրվել էր առանց համապատասխան քաղաքաշինական փաստաթղթերի: Այս տարվա կրպակաշարերը բոլորը համապատասխան ձեւակերպումներ են անցել, ամեն ինչ նորմալ է»:

Ակնհայտ իրողություն է, որ վերջին 4-5 տարիներին ինքնակամ կառույցների վերաբերյալ տասնյակ որոշումներ ընդունվեցին քաղաքապետարանում, եւ այնուամենայնիվ, դրանց ծավալները մեծացել են երկրաչափական պրոգրեսիայով: Ինչն է պատճառը, եւ դրական բնույթի վիճակագրական որեւէ իրողություն արձանագրվե՞լ է այդ ընթացքում:

«Ազգի» այս հարցադրմանը Հրաչյա Մուրադյանը պատասխանեց. «Որոշումներ կայացվել են մոտ 135 ինքնակամ կառույցների համար: Սա աննախադեպ թիվ է, բայց չի նշանակում, թե պայքարն արդյունավետ է եղել: Այս տարի մենք փորձելու ենք իրավիճակը գնահատել ոչ քանդված կառույցների թվով, այլ պիտի աշխատենք, որ ժամանակին, այսինքն նախաձեռնությունների փուլում հայտնաբերվեն եւ արգելվեն կառուցապատումները, որտեղ հնարավոր կամ հավանական են կառուցապատումները, այսինքն դրանք կթելադրվեն վերեւից, ոչ թե կդառնան անհատ կառուցապատողների քմահաճույքի առարկա: Բնականաբար, մինչ այդ սխեմաների լույս աշխարհ գալը քաղաքապետարանը ձեռնպահ է մնալու նոր հողահատկացումներից:

2005 թվականը քաղաքապետարանը հայտարարել է նաեւ կանաչ տարածքների պահպանման տարի: Եթե իսկապես հետեւողականություն է դրսեւորվելու, ապա առաջին հերթին նա պիտի լուծի կանաչ տարածքի հաշվին պողոտայում տեղավորված այդ կրպակների խնդիրը:

Չնայած վաղուց ի վեր կանաչի ավերումը քաղաքաշինական նորմերի խախտում չհամարելը հոգեբանություն է դարձել: Վերն ասվածը՝ ապացույց:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հանդիպեց ՀՀ ԿԳ նախարարը

ՀՀ ԿԳ նախարար Ս. Երիցյանն ընդունեց Բուլղարիայի Հանրապետության կրթության եւ գիտության նախարար Իգոր Դամյանովի գլխավորած պատվիրակությանը, որը պաշտոնական այցով հունվարի 9-12-ը գտնվում է Հայաստանում: Այցի նպատակը երկու երկրների կառավարությունների միջեւ 2003 թ. ստորագրված կրթության եւ գիտության բնագավառներում համագործակցության ծրագրի քննարկումն ու վերոհիշյալ ծրագրի հիման վրա համապատասխան արձանագրության ստորագրումն է: Երկու երկրների կառավարությունները գործնական համագործակցություն են իրականացնում դեռ 1994 թ.-ից, որոնք պարբերաբար թարմացվում եւ շտկվում են: Վերոհիշյալ համաձայնագրի շրջանակներում 2003 թ. սեպտեմբերի 8-ին ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի Բուլղարիայի Հանրապետություն կատարած պաշտոնական այցի ընթացքում ստորագրվել է երկու երկրների կառավարությունների միջեւ 2003-2006 թթ. կրթության եւ գիտության բնագավառներում համագործակցության ծրագիրը:

Հանդիպման ընթացքում ՀՀ ԿԳ նախարարը հյուրերին ներկայացրեց այն կրթական բարեփոխումները, որ իրականացվում են Հայաստանում: Երկու երկրների կրթության եւ գիտության նախարարները քննարկեցին համագործակցության այն եզրերը, որոնք հնարավոր է իրականացնել առաջիկայում: Դրանք կարող են վերաբերել ինչպես կրթության, այնպես էլ գիտության ոլորտներին:

Այցի ընթացքում Իգոր Դամյանովի գլխավորած պատվիրակությունը հանդիպումներ կունենա Հայաստանի մի քանի բուհերի (Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարան, Վ. Բրյուսովի անվան օտար լեզուների լեզվաբանական ինստիտուտ, Եվրասիա միջազգային համալսարան) պրոֆեսորադասախոսական կազմի եւ ուսանողության հետ, կծանոթանա Հայաստանի պատմամշակութային արժեքներին, կլինի տեսարժան այլ վայրերում: Ի դեպ, սա Բուլղարիայի որեւէ նախարարի առաջին պաշտոնական այցն է Հայաստան:

ՀՀ ԿԳՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

1-02-ը տեղեկացնում է

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, 2004 թ. դեկտեմբերի 31-ից մինչեւ 2005 թ. հունվարի 10-ը հանրապետությունում գրանցվել է ճանապարհատրանսպորտային 24 պատահար, 4 մարդ զոհվել է, 41-ը տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց: Նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել է վրաերթի 11 դեպք, 2 մարդ զոհվել է, 14-ը տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց:

1-03-ը տեղեկացնում է

«Շտապօգնություն» ՓԲԸ 1-03 օպերատիվ ծառայության ավագ բժշկուհի Լիլիա Պողոսյանը տեղեկացրեց, որ հունվարի 1-10-ը 1-03 ծառայությունում գրանցվել է 4503 կանչ, որից 337-ը՝ մանկական: Կանչերի մեծամասնությունը եղել է հիպերտոնիկ, սրտանոթային հիվանդությունների, նաեւ բարձր ջերմության պատճառով, որը գրիպային վիրուսի հետեւանք է: Երեք տասնյակ կանչեր եղել են վթարների պատճառով: Վերջին երեք-չորս օրում ծառայությունում գրանցվել է անչափահասների 17 կարմրուկի դեպք, նրանք տեղափոխվել են հիվանդանոց:

Մ. Մ.

Պատրաստ՝ քայլելու իր նմանի վրայով

Հայտնագործություն արած չենք լինի, եթե ասենք, որ Հայաստանում ապրելը հասարակության գերակշիռ մասի համար դժվար է: Հուսանք առայժմ: Օբյեկտիվ ու սուբյեկտիվ պատճառներն իրար խառնած՝ այդ վիճակի համար մեղադրում ենք թե՛ հին ու նոր կառավարություններին, թե՛ հայտնի ճանապարհներով, բայց ոչ առանց մեր աջակցության, պառլամենտում հայտնվածներին, թե՛ «բախտ բաժանողին»: Իսկ ի՞նչ ենք անում ինքներս՝ կյանքն ավելի դյուրին, ավելի տանելի դարձնելու համար:

Հանապազօրյա հացի խնդիր լուծելը դրոշակ դարձրած, մի կողմ ենք գցել մեզ խանգարող ու անպետք դարձած այնպիսի հասկացություններ, ինչպիսիք են ազնվությունն ու պարկեշտությունը, սրտացավությունն ու կարեկցանքը, բարությունն ու սերը: Մեր նմանին տրորել-անցնելու պատրաստ, ինքներս մեր դժվարությունից մերթ ընդ մերթ սարսափող, ինքնապաշտպանության նման փիլիսոփայում ենք սովի ու նրա ծնած եթե ոչ չարության, ապա՝ անտարբերության բնական լինելու մասին: Ասենք 10 պատվիրաններից եթե գեթ մեկը չենք խախտում, արդեն ինքներս մեզ քիչ է մնում սրբացնենք եւ միշտ գերադասենք դիմացինից՝ նրան դժոխքի, մեզ՝ դրախտի արժանի համարելով: Այդպիսով եւ մեկ՝ «Մի՛ դատիր» պատվիրանը խախտելով ու էլ ավելի թաղվելով մեղքերի ճահճի մեջ:

Հասարակության մի մասն իր անտարբերությունն անզորությամբ («Ինչ կարող ենք անել») պատճառաբանելով, մի մասն էլ՝ հենց ուշադրություն շեղելու համար բեմ նետված «Արվածով ես-արվածով չեմ» շոուով տարված, աչք են փակում, չեն նկատում, որ պաշտոնապես գրանցվեցին եռովականներն ու իրավունք ստացան էլ ավելի բուռն, էլ ավելի համառությամբ զբաղվելու հոգեորսությամբ: Եվ, ինչ իմանաս, գուցե օրերից մի օր, երբ մեր դուռը ծեծի Առաքելական եկեղեցու թեմական քարոզիչը, մենք «նրան նույնիսկ ներս չթողնենք» անմիտ-սասնայական ժպիտը դեմքներիս ասելով. «Դուք ուշացել եք. մենք բոլորս վաղուց եռովականներ ենք»:

Ազնվություն ենք խաղում՝ պատրաստ այն առաջին իսկ հարմար դեպքում ծախելու՝ մեկը՝ 5 կգ. դդումով, մյուսը՝ 5 կգ. դոլարով, մեկը՝ պաշտոն ստանալու, մյուսը՝ պաշտոնից չզրկվելու, մեկը՝ աշխատավարձ ստանալու բախտին արժանանալու, մյուսը՝ կաշառվելու հնարավորությունից չզրկվելու համար: Հայրենասիրություն ենք քարոզում ու հարմար առիթ ենք փնտրում՝ այդ հայրենիքը հեռվից կարոտել-սիրելու համար:

Լավագույն դեպքում ձեռք թափ տալով, վատագույն դեպքում հայհոյելով թե՛ իշխանություններին, թե՛ ընդդիմությանը, ավարտած ենք համարում քաղաքականությամբ զբաղվելու մեր իրավունքը եւ կրկին նետվում մեկը՝ մի քանի հազար աշխատելու, մյուսը՝ մի քանի միլիոն թալանելու մրցավազքի մեջ, չհասցնելով հասկանալ, թե ինչպես եղավ, որ «Արմենտելին» «պարտադրվեց» նրա համար էլ ավելի շահեկան պայմանագիր, կամ որ բջջային հեռախոսակապի շուկան ազատականացնելու փոխարեն ստացանք մեկ օրում «եկած-տեսած (մրցույթին մասնակցած)-հաղթած» բջջային կապի երկրորդ օպերատոր միայն:

Ամեն ինչ խառնվել է իրար. ով պետք է քաղաքականությամբ զբաղվեր՝ շուկայում առեւտուր է անում, իսկ «տալ-առնելու», «բազար անելու» հոգեբանություն ունեցողները՝ քաղաքական որոշումներ են կայացնում: Արդյունքում ունենք աբսուրդի թատրոն, որը տիրել է մի ամբողջ երկրի, որտեղ ռեժիսոր կամ դերասան չդարձածները համալրում են հանդիսատեսների շարքերը: Շարքեր, որոնց անդամների մի մասը հույսը չի կորցնում հարմար առիթի դեպքում, իր ժամանակավոր բախտակիցների գլխի վրայով քայլելով՝ բեմ բարձրանալու, մյուս մասն իր նստած տեղից այն կողմ ոչինչ չի տեսնում ու վախենում է ցանկացած փոփոխությունից, երրորդ մասն էլ՝ բեմի վրա գտնվողներին ծափահարելու համար առաջ քաշվելու ու «կերակրատեղին» մոտենալու ակնկալիքներ է փայփայում: Նրանց բոլորին միավորում է չարացածությունը, իր նմանի վրա արդեն երրորդ բառից բղավելու, այդպիսով իր չարությունը գեթ մի քանի րոպեով պարպելու, դրանից չպայթելու ցանկությունը:

Մեզ հույս ենք տալիս, որ գեթ «Մի՛ սպանիր»-ն ենք պահում, չհասկանալով կամ չցանկանալով հասկանալ, որ օր չի լինում, որ մեզ շրջապատող մարդկանց (ընտանիքում, աշխատավայրում, փողոցում) հոգեկան մահացու վերքեր չհասցնենք նրանց անհիմն վիրավորելով, ստորացնելով, նրանց անարժան, մեզ արժանի համարելով կյանքի իբր թե բարիքներից օգտվելու...

Ո՞ւր ենք գնում:

ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

Այրված տնակում հայտնաբերվել է 30 տարեկան երիտասարդի դիակ

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 8-ին, ժամը 12.15-ի սահմաններում ահազանգ է ստացվել, որ այրվել է Գյումրու Սալոյան փողոցի տնակներից մեկին կից շինությունը, որտեղ հայտնաբերվել է տանտիրուհու՝ Արմենուհի Էբոյանի որդու, 1975 թ. ծնված Արթուր Խաչիկյանի այրված դիակը: Հարուցվել է քրեական գործ:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Մարաղայում տունը կորցրած հայերը նոր կյանք են սկսել Բերձորում

«Սեւ այգի» գրքի հեղինակ, բրիտանացի լրագրող Թոմ դը Վաալը Մարաղայի կոտորածի մասին գրում է, որ 1992 թ. ապրիլի 10-ին ադրբեջանցիները գրավեցին գյուղը, հաջորդ օրը հայերին հաջողվեց հետ վերցնել, գլխատված եւ այրված 43 հայերի դիակներ թաղվեցին կողք-կողքի: Մարաղայից 50 հայեր պատանդ վերցվեցին, որոնցից 19-ն այլեւս չվերադարձան:

Մոտ 700 տնտեսություն ունեցող գյուղը մնաց շփման գծի այն կողմում: Մարաղացիները ցաք ու ցրիվ եղան ԱՄՆ-ում, Ռուսաստանում, այլ վայրերում: Նրանց մի մասը նոր կյանք է սկսել Քաշաթաղի շրջանում՝ Հակարիի գետահովտում: Մարաղացիների 4 ընտանիք բնակվում է Բերձորում, որը նախկինում անվանվում էր Լաչին: 82-ամյա Ռոզա Ավանեսյանն ասում է, որ Մարաղայի իր տանը նստած են ադրբեջանցի նշանառուները: «Մի վերմակ ու մի բարձ ենք կարողացել վերցնել փոքր երեխային փաթաթելու համար: Երկու հարկանի տունը, կուրծք արած հողի կովերս թողել եմ այնտեղ: Ջանս դողում է, չեմ կարող պատմել: Հարայ-հրոցով, ճիչով-լացով ճանապարհ ընկանք», այսպես է նկարագրում հայերի գաղթը Մարաղայից Ռոզա Ավանեսյանը:

8-ամյա Սարգիսը եւ 6-ամյա Նժդեհը ծնվել են Բերձորում:

Ավանեսյանների ընտանիքն առաջիններից է հաստատվել Բերձորում: 1992 թ. մայիսի 18-ին՝ Մարաղայի հայկական կոտորածներից մոտ 1 ամիս անց ղարաբաղյան ուժերն ազատագրեցին Լաչինի միջանցքը: 1991 թ. նոյեմբերի 26-ին Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի որոշմամբ հանձնարարական էր տրվել պաշտպանության ու ներքգործնախարարություններին՝ մաքրել Լեռնային Ղարաբաղը հայ բնակչությունից եւ այնտեղ ապահովել ադրբեջանցիների անվտանգությունը: Սակայն ղարաբաղյան ուժերը ոչ միայն կարողացան պաշտպանել ԼՂՀ հայ ժողովրդի անվտանգությունը, այլեւ լռեցրին թշնամու կրակակետերը ղարաբաղյան վարչական սահմաններից դուրս, այդ թվում՝ Լաչինում, Ղուբաթլուում, Զանգելանում, մյուս բնակավայրերում:

«Տնից դուրս ենք եկել տկլոր: Սկզբից գնացինք Հրազդան, բայց այնտեղ հնարավոր չէր ապրել: Պատրաստվում էինք Ռուսաստան գնալ, երբ իմացանք, որ հնարավորություն կա ազատագրված Բերձորում բնակվելու: 1994 թ. ապրիլից եկել ենք: Բերձորում Մարաղայից 4 ընտանիք է ապրում, հարմարվել ենք», ասում է Վալերի Ավանեսյանը:

Վալերիի քույրը՝ Անժելան, ամուսնու եւ 4 երեխաների հետ նույնպես բնակություն է հաստատել Բերձորում: «Մենք թուրքից փախանք, հիմա մեր տներում նրանք են ապրում: Հիշում եմ մեր տունը, այգին, ուղիղ ճանապարհները», ասում է Անժելա Ավանեսյանը:

Բերձորի Սուրբ Համբարձման եկեղեցին:

Բերձորը ԼՂՀ Քաշաթաղի շրջանի վարչական կենտրոնն է, ձեւավորվել է 1994 թ., զբաղեցնում է Հակարի գետի հովիտը՝ ընդգրկելով անցյալ դարի առաջին տասնամյակներում խորհրդային Ադրբեջանին բռնակցված Լաչինի, Ղուբաթլուի (այժմ՝ Քաշունիք) եւ Զանգելանի (այժմ՝ Կովսական) շրջանները:

Ատաղձագործ Սլավիկ Գրիգորյանը, որը նույնպես Բերձորում առաջին հաստատվածներից է, ցավով նշում է, որ իր հայրենի Մարաղայի հետ եւս Մարտակերտի շրջանի 5 գյուղեր շարունակում են մնալ բռնազավթված՝ Մարգուշեւանը, Ջալլուն, Հասանղայան, Սեյսուլանը եւ Կարմրավանը: «Ամբողջ գյուղը ցաք ու ցրիվ եղավ: Իմ տնից դուրս եմ եկել բանվորական շորերով, ամեն ինչ թողել ենք: Այստեղ մեզ ապահով ենք զգում, ճիշտ է, այնպես ունեւոր չենք, ինչպես Մարաղայում էինք», Աստծուն փառք է տալիս Սլավիկ Գրիգորյանը:

Վարսիկ Սարաջյանը ընտանիքով բռնահանվել է Գետաշենից, ամուսնու եւ 3 երեխաների հետ բնակություն է հաստատել Բերձորում: «Մենք տուն ու տեղ թողեցինք Գետաշենում: Բռնագաղթից հետո սկզբում հաստատվեցինք Վարդենիսում, բայց այնտեղ շատ ցուրտ էր: Ամուսինս ասաց՝ գնանք Բերձոր, բնությունը նման է Գետաշենին: Տեղափոխվեցինք այստեղ, փոքրս Բերձորում է ծնվել», ասում է Վարսիկ Սարաջյանը:

Բերձորում եւ Քաշաթաղի շրջանում միայն Ադրբեջանի հայաթափ շրջանների եւ ԼՂՀ բռնազավթված Մարտակերտի հյուսիսային շրջանի բնակիչներ չեն բնակվում: Կան նաեւ վերաբնակիչներ Հայաստանից, ովքեր տարբեր պատճառներով հաստատվել են Հակարի գետի հովիտներում:

Քաշաթաղի շրջանի հոգեւոր հովիվ Աթանես վրդ. Մովսիսյանն արդեն 8 տարի Բերձորում է: «Մեր նահատակների արյան գնով ազատագրված այս տարածքներում հոգեւոր իմաստով բավականաչափ հարուստ ժառանգություն ունենք: Այստեղ եղել են եկեղեցիներ, դժբախտաբար մեծ մասը մեզ է հասել ավեր, կիսաքանդ վիճակում: Վերականգնվել է 4-րդ դարի կառույց Ծիծեռնավանքը: Այսօրվա դրությամբ Քաշաթաղի շրջանում գործում է 3 եկեղեցի», ասում է Աթանես վարդապետը:

Բերձորի Սուրբ Համբարձման եկեղեցին կառուցվել է այս տարածքն ազատագրելուց հետո, Ծիծեռնավանքը վերանորոգվել է ԱՄՆ-ից Նաջարյաններ ամուսինների բարերարությամբ, Նահատակաց եկեղեցին կառուցվել է Աղավնո գյուղում: Ընդհանուր առմամբ Քաշաթաղի շրջանում կան տասնյակ կիսաքանդ եկեղեցիներ, հարյուրավոր խաչքարեր:

Քաշաթաղի շրջանի մեջ մտնող նախկին Ղուբաթլուի, Զանգելանի եւ Լաչինի շրջանները եղել են հայկական եւ հայաբնակ տարածքներ, դրանք եղել են Սյունիքի գավառները: Արդեն 18-րդ դարի կեսերին այս տարածքում հաստատվում են մահմեդականները, հիմնականում թուրքախոս քրդերը: 1923 թ. ամռանը, երբ Ստալինը ստեղծեց Կարմիր Քրդստանի Ինքնավար Մարզը, նոր ձեւավորված կառույցի մեջ մտցվեցին հայկական Քարվաճառի, Քաշաթաղի, Քաշունիքի եւ Կովսականի շրջանները: Այսպես, Լեռնային Ղարաբաղը ցամաքային ճանապարհով կտրվեց Հայաստանից:

Երեւան վերադարձի ճանապարհին տաքսու վարորդ Կամոն վստահաբար պատմում էր, որ 1991-92 թթ., երբ ղարաբաղյան ուժերը պարտվում էին պատերազմում, իսկ Ադրբեջանը գրավել էր Ղարաբաղի գրեթե կեսը, եթե Լաչինի միջանցքը իրենք՝ ադրբեջանցիները բացեին, ապա հնարավոր էր, որ հայերը թողնեին իրենց տները եւ հեռանային Հայաստան: Նա հիշեցրեց, որ ղարաբաղյան ուժերը մայիսի 18-ին ճեղքեցին թշնամու պաշտպանությունը եւ բացեցին Լաչինի մարդասիրական միջանցքը: Վարորդ Կամոյի մեքենան սրընթաց անցնում էր այս միջանցքի բարեկարգ ճանապարհով:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Բերձոր-Երեւան

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղի կարգավիճակը որոշվելու է հանրաքվեո՞վ

1-ին էջից

2004 թ. դեկտեմբերի 22-ի մամուլի ասուլիսում Օսկանյանը լրագրողներին խորհուրդ է տվել ուշադրություն դարձնել ֆրանսիական «Ֆիգարո» թերթում տպագրված հոդվածին, որում, ըստ արտգործնախարարի, «արտահայտվում են ԼՂ հարցի նկատմամբ այսօրվա ընդհանուր միտումները»: «Ֆիգարոյում» հրապարակված հոդվածի հեղինակներ, ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի ղեկավար Պիեռ Լելուշը եւ Իսպանիայի նախկին արտգործնախարար Անա Պալասիոն, որոնք աշնանը այցելել էին Լեռնային Ղարաբաղ, կարծիք էին հայտնել, որ «Հայաստանը պետք է ժամանակավորապես վերահսկի Լեռնային Ղարաբաղը, որի հետագա կարգավիճակը կորոշվի հանրաքվեով՝ 5 կամ 10 տարի հետո»:

«**Ազգի**» ունեցած տեղեկությունների համաձայն չի բացառվում, որ պրահյան գործընթացում Հայաստանն ու Ադրբեջանը համաձայնեն ստորագրել ղարաբաղյան կարգավորման մի միջանկյալ պայմանագիր, ըստ որի՝ ղարաբաղյան ուժերը դուրս գան իրենց վերահսկողության տակ գտնվող ադրբեջանական որոշ տարածքներից, փոխարենը Բաքուն համաձայնի Լեռնային Ղարաբաղի կառավարումը Հայաստանին հանձնելուն՝ պայմանով, որ 5 կամ 10 տարի հետո Ղարաբաղի կարգավիճակը որոշելու համար անցկացվի հանրաքվե:

Ի դեպ, դեկտեմբերի 22-ի մամուլի ասուլիսում Օսկանյանը կարծիք հայտնեց, որ Երեւանը կկարողանա ամրագրել Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքը եւ հասնել միջազգային ճանաչման, մյուս կողմից՝ հավելեց, որ Ղարաբաղի ինքնորոշման իրավունքի իրականացումը ժամանակային առումով կարող է չլինել անմիջական:

Անցած տարի Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հրապարակային ելույթներից մեկում ուշադրություն հրավիրեց աշխարհի այլ անկյուններում առկա հակամարտությունների կարգավորման միտումների վրա, մասնավորապես ուշադրություն հրավիրելով Սուդանի հարավում առկա ճգնաժամին, որտեղ տեղի են ունենում հետաքրքրական զարգացումներ:

Կիրակի օրը Քենիայի մայրաքաղաք Նայրոբիում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի, ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի, աֆրիկյան մի շարք երկրների ղեկավարների մասնակցությամբ տեղի է ունեցել պատմական իրադարձություն. 21-ամյա քաղաքացիական պատերազմից հետո Սուդանի հարավի եւ հյուսիսի իշխանությունները ստորագրել են համաձայնագիր, ըստ որի՝ չճանաչված Կապույտ Նեղոսի եւ Նուբա լեռների պետության կարգավիճակը որոշվելու է 6 տարի հետո՝ համաժողովրդական հանրաքվեով:

Նկատենք, որ միջազգային հանրությունն ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ վերջին տարիներին սկսել է հակամարտությունների կարգավորման համար ընտրել հանրաքվեի ճանապարհը: Այդպես եղավ 2004 թ. գարնանը, երբ Կիպրոս կղզում միաժամանակ երկու հանրաքվե տեղի ունեցավ հունական եւ թուրքական համայնքներում: Չի բացառվում, որ հանրաքվեի ճանապարհով վճռվի նաեւ ձեւականորեն Սերբիայի մաս համարվող գերազանցապես ալբանաբնակ Կոսովոյի կարգավիճակը:

Վերադառնալով Սուդանին, նկատենք, որ հակամարտության կողմերը համաձայնության են եկել հետեւյալ հարցում. 2005 թ. հուլիսից երկրի հարավը 6 տարի ժամկետով հռչակվելու եւ ղեկավարվելու է ինքնավարության սկզբունքներով, ապա 6 տարին լրանալուց հետո հանրաքվեով որոշելու է՝ մնա՞լ Սուդանի կազմում, թե՞ դառնալ անկախ պետություն: Անջատողական հարավի երկար տարիների առաջնորդ Ջոն Գարանգը, ըստ պայմանագրի, դառնալու է Սուդանի առաջին փոխնախագահ: 6 տարիների ընթացքում Սուդանի նավթի շահույթները, որոնք տարեկան կազմում են 4 միլիարդ դոլար, հավասարաչափ բաժանվելու են հյուսիսի կենտրոնական կառավարության եւ հարավի ինքնավարության միջեւ:

BBC-ն նկատում է, որ եթե հանրաքվեն անցկացվի վաղը, ապա հարավը կքվեարկի անկախության օգտին: Ջոն Գարանգը, որը երկու տարի առաջ հրադադար հաստատեց Սուդանի կառավարության հետ, կողմնակից է միացյալ, սակայն ապակենտրոնացված Սուդանի պետությանը:

Ի դեպ, Սուդանը եւ Ադրբեջանն ունեն մի շարք ընդհանրություններ: Դրանցից գլխավորն այն է, որ թե՛ Բաքուն, թե՛ Խարտումը համապատասխանաբար Լեռնային Ղարաբաղի եւ Սուդանի հարավի հակամարտությունը կարգավորելու նպատակով լիարժեքորեն օգտվել են աշխարհի թիվ մեկ ահաբեկիչ Ուսամա բեն Լադենի ծառայություններից: Եթե բեն Լադենին ապաստան տալու մեղադրանքով ԱՄՆ-ը տարիներ առաջ պատժամիջոցներ կիրառեց Սուդանի նկատմամբ, ապա հանգուցյալ Հեյդար Ալիեւը ժամանակին զգալով վտանգը, միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում համաձայնեց համագործակցել ԱՄՆ-ի հետ:

Սուդանում հակամարտությունը բռնկվեց 1983 թ., երբ Խարտումի կառավարությունը փորձեց իսլամական՝ շարիաթի օրենքներ պարտադրել երկրի հարավի ոչ արաբախոս բնակչությանը: 20 տարի շարունակված զինված հակամարտության, սովի եւ հիվանդությունների պատճառով շուրջ 2 միլիոն մարդ սպանվեց կամ մահացավ:

Նշենք նաեւ, որ Սուդանի արեւմտյան Դարֆուրի շրջանում շարունակվող հումանիտար ճգնաժամը չպետք է շփոթել հարավի եւ հյուսիսի հակամարտության հետ: Դարֆուրում հակամարտությունն սկսվեց 2003 թ. սկզբներին, այն բանից հետո, երբ այդ շրջանի ապստամբները հարձակումներ սկսեցին իշխանությունների դեմ, նրանց մեղադրելով իրենց՝ սեւամորթների նկատմամբ ռասայական խտրականության մեջ: Երկու տարում Դարֆուրի ճգնաժամին, որն ԱՄՆ-ն որակում է ցեղասպանություն, զոհ է գնացել շուրջ 70 հազար սեւամորթ, եւ 2 միլիոնը հեռացել է իրենց մշտական բնակավայրից:

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը 2005 թ. համար հայտարարում է համակարգչային տեխնիկայի եւ հարակից սարքավորումների սպասարկման անհրաժեշտ պահեստամասեր եւ նյութեր մատակարարող կազմակերպության ընտրության հրապարակային մրցույթ:

Մրցույթի հայտերն անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 10, Վազգեն Սարգսյան 6 հասցեով: Մրցույթի հայտերի ընդունման վերջին ժամկետը սույն հայտարարությունը հրապարակելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը 17:00-ն է:

Մրցույթի կարգը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթի կարգը եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն:

Հասցեն՝ 375010, Երեւան-10, Վազգեն Սարգսյան 6
Հեռախոսներ՝ քաղ. (+3741) 56-47-09, ներք. 18-00

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը 2005 թ. համար հայտարարում է տպագրական աշխատանքներ կատարող կազմակերպությունների ընտրության հրապարակային մրցույթ:

Մրցույթի հայտերն անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 10, Վազգեն Սարգսյան 6 հասցեով: Մրցույթի հայտերի ընդունման վերջին ժամկետը սույն հայտարարությունը հրապարակելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը 17.00-ն է:

Մրցույթի անցկացման կարգը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթի կարգը եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն:

Հասցեն՝ 375010 Երեւան 10, Վազգեն Սարգսյան 6
Հեռախոսներ՝ քաղ. (+3741) 56-47-09 ներք. 18-00

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

«Այն արժեքները, որոնք չեն հակասում մեր եկեղեցու կանոններին, ընդունելի եւ կիրառելի են Հայաստանում»

Այս կարծիքին է ԿԲ նախագահ եւ Հայ առաքելական եկեղեցու Արարատյան թեմի խորհրդի ատենապետ Տիգրան Սարգսյանը

Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանի հետ այս հարցազրույցը գուցե շատերի համար անսպասելի եւ ինչ-որ տեղ զարմանալի լինի, քանի որ չի առնչվում բանկային համակարգին եւ ընդհանրապես տնտեսական խնդիրներին: Զրույցն այս անգամ որպես Հայ առաքելական եկեղեցու Արարատյան թեմի խորհրդի ատենապետ հանդես եկող Տիգրան Սարգսյանի հետ ծավալվեց քրիստոնեության, Հայ առաքելական եկեղեցու քարոզած արժեքների, մեր հասարակության կողմից այդ արժեքների ընկալման եւ այս ամենին առնչվող մյուս հարցերի շուրջ:

- Նախ ասեմ, որ թեմի համայնքներն ընտրում են իրենց ղեկավարին, որը ներկայացնում է ոչ թե եկեղեցական կառույցը, այլ հավատացյալներին: Նրանք ընտրում են թեմական խորհուրդ, որն էլ ընտրում է ատենապետ:

- Իսկ ինչո՞վ է նա զբաղվում:

- Ատենապետը պետք է ներկայացնի թեմական խորհրդի շահերը: Պարբերաբար հրավիրվող խորհրդի նիստերի ժամանակ քննարկվում են նաեւ թեմի անդամներին մտահոգող խնդիրները, խորհրդի ֆինանսական վիճակը, առկա միջոցները ծախսելու ուղղությունները, մշակվում թեմի իրականացնելիք միջոցառումների ծրագիրը:

- Եվ ի՞նչն է առավել մտահոգում մեր հավատացյալներին:

- Ամբողջ քրիստոնեական աշխարհին, նախ եւ առաջ Հայ առաքելական եկեղեցուն նետված 21-րդ դարի մարտահրավերները: Ինչպես նաեւ այն հարցը, թե ինչպիսին պետք է լինեն մեր եկեղեցու դիրքորոշումն ու պատասխանն այդ մարտահրավերներին հատկապես հիմա, երբ ունենք անկախ Հայաստանի Հանրապետություն եւ եկեղեցին ազատորեն գործելու հնարավորություն է ստացել: Ժամանակակից մարտահրավերներին եկեղեցին պետք է պատասխանի այնպես, որ մի կողմից կարողանա պահպանել իր ավանդույթները, մյուս կողմից՝ համապատասխան ձեւով արձագանքի այդ երեւույթներին: Դա կարեւոր է հատկապես այժմ, երբ մարդիկ եկեղեցի են գալիս ոչ միայն ավանդույթներին տուրք տալու համար, այլեւ ցանկանում են ըմբռնել եկեղեցու դերը: Հասկանալի է, որ այդ դերը մարդու հոգու փրկության ուղին մատնանշելն է: Սակայն հոգու փրկության ճանապարհը ամբողջությամբ խարսխված է այն գաղափարների վրա, թե ինչպիսին պետք է լինեն մարդու կեցվածքը, կենցաղը, աշխարհայացքը: Այս հարցերն են հետաքրքրում հավատացյալներին:

- Այսինքն, մարդկանց հետաքրքրում է, թե ինչ արժեքային համակարգ պետք է ձեւավորվի մեր հասարակության մեջ:

- Հայ մարդն իր էությամբ հավատացյալ է եւ այն արժեքային համակարգը, որի կրողը եղել է հայ հանրությունը, ձեւավորվել է Հայ առաքելական եկեղեցու դավանաբանական նորմերի հիման վրա: Եթե սա հիմք ենք ընդունում, ապա դա նշանակում է, որ եկեղեցին լուրջ առաքելություն ունի նաեւ ազատ հասարակության ձեւավորման գործում: Դարեր շարունակ մեր ժողովրդի պատմությունը շաղկապված է եղել եկեղեցու պատմությամբ, որը փոխարինել է պետությանը եւ պետական բազմաթիվ ինստիտուտներին: Այսինքն, Հայ առաքելական եկեղեցին է եղել կրողը արժեքային այն համակարգի, որը մեզ առանձնացրել է որպես ինքնուրույն ազգ:

21-րդ դարում փորձ է կատարվում Հայաստանում ներդնել նոր արժեքային համակարգ, որն ավելի շատ կրկնօրինակում է եվրոպայում ձեւավորված կենցաղավարման չափանիշները, որոնք առաջնահերթություն են տալիս մարդու իրավունքների պաշտպանությանը: Ներկայումս քրիստոնեական Եվրոպայի հիմնական հարցն այն է, թե արդյոք մարդուն բացարձակ արժեք հռչակող գաղափարախոսությամբ եւ արժեքային համակարգով Եվրոպան կկարողանա՞ հակադրվել այլ քաղաքակրթություններին, որոնք հզոր ներուժ են կուտակում: Այդ գաղափարախոսության վտանգն այն է, որ կազմալուծում է հասարակությունը, քանի որ հոգեւոր արժեքներն ու հավատքը մղվում են երկրորդ պլան:

- Մի՞թե կարող ենք ասել, որ եվրոպական հասարակությունը կազմալուծված է:

- Մենք դա չենք ասում: Ասում ենք, որ նոր մարտահրավերներ կան եւ Եվրոպան այդ տեսակետից խոր ճգնաժամ է ապրում: Եվրոպական առաջատար բոլոր փիլիսոփաները որոնումների մեջ են եւ արձանագրում են, որ Եվրոպան պատրաստ չէ այդ մարտահրավերներին:

- Վերադառնանք մեր արժեքային համակարգին: Եթե դա պետք է ձեւավորի եկեղեցին, ապա պետության դերը ո՞րն է:

- Պետության եւ եկեղեցու համագործակցությունն ամենակարեւոր հարցերից է: Պետությունը փորձում է կանոնակարգել իր քաղաքացիների իրավահարաբերությունները, դրանով իսկ ներդնելով նոր արժեքներ, որոնք չեն եղել խորհրդային տարիներին եւ մեր հանրային կյանքում: Եթե հասարակության անդամների մեծամասնությունն ընդունում է այդ գրված, ինչպես նաեւ չգրված նորմերը, ապա այդ պահին էլ կարող ենք ասել, որ ձեւավորվում է հասարակությունը:

- Իսկ ի՞նչ պետք է անենք եվրոպական ժողովրդավարական արժեքների հետ: Հրաժարվե՞նք դրանցից:

- Այն արժեքները, որոնք չեն հակասում մեր եկեղեցու կանոններին, բնականաբար ընդունելի եւ կիրառելի են Հայաստանում: Իսկ նրանք, որոնք հակասում են մեր դավանաբանական առանձնահատկություններին, դառնում են վտանգավոր հասարակության համար: Այսինքն, թույլ չենք տալիս, որ մենք ձեւավորենք հասարակություն:

- Եթե եվրոպական արժեքային համակարգի համար առաջնայինը մարդու իրավունքներն են, ապա որն է առաջնայինը Հայ առաքելական եկեղեցու համար՝ ընտանի՞քը, պետությո՞ւնը, թե՞ մեկ այլ բան:

- Մեր եկեղեցին առաջնայինը համարում է հավատն առ Աստված: Խնդիրն այստեղ այն է, թե ինչպես ենք մենք ապրում: Օրինակ՝ մեր հարաբերությունները ընտանիքում խարսխված են քրիստոնեական արժեքների վրա: Սակայն, երբ դուրս ենք գալիս ընտանիքից, տեսնում ենք, որ մարդը մարդուն թշնամի է, մարդը չարամիտ է, նախանձ է, անհանդուրժող է, եւ ընտանիքում ընդունված արժեքային համակարգն այլեւս չի պահպանվում: Այդ մթնոլորտը պետք է փոխել:

- Պետությունն ինչպե՞ս է արձագանքում եկեղեցու առաջարկին: Հնարավոր չէ՞, որ նրանք ինչ-որ հարցում բախվեն եւ ո՞րն է այդ դեպքում լուծումը:

- Վեհափառի հետ մի քանի հանդիպումներ ենք կազմակերպել նվիրված եկեղեցու առաքելությանը 21-րդ դարում: Քննարկման առարկա հարցերից առաջինը հենց պետություն-եկեղեցի համագործակցությանն էր վերաբերում: Մտքերի բախումն այստեղ անխուսափելի է, որովհետեւ տարբեր պատկերացումներ կան հասարակական կյանքի ձեւավորման հարցերում: Լուծումն այն է, որ կիրառվի ավելի կենսունակ տեսակետը, որն ունի խոր արմատներ եւ որով հասարակությունն ապրում է: Նշեմ, որ եկեղեցին եւս պետք է կարողանա վերաձեւակերպել իր խնդիրները եւ վերակառուցել իր գործունեությունը: Մասնավորապես եկեղեցու սպասավորների պահանջարկը մի քանի անգամ ավելի է, քան եկեղեցին ի վիճակի է ապահովել: Նրանց պատրաստման խնդիրը շատ արդիական է եւ կարեւոր: Մյուս չափազանց կարեւոր հարցը եկեղեցու սպասավորների կեցվածքն է, քանի որ նրանք իրենց օրինակով պետք է առաջնորդեն հասարակությանը եւ հավատացյալներին:

- Աղանդավորության դեմ պայքարը եկեղեցու կարեւոր մարտահրավերներից մեկը չէ՞:

- Չեմ կարծում, որ եկեղեցին պետք է պայքարի աղանդների դեմ, որովհետեւ երբեւէ դա չի արել: Եկեղեցին միշտ գործել է հանուն իր արժեքային համակարգի, այլ ոչ թե ընդդեմ ինչ-որ մեկի: Մեր խնդիրն այն է, որ կարողանանք ավելի արդյունավետ տարածել մեր արժեքային համակարգը: Եթե փորձենք հակադրվել այդ շարժումներին, դա նպաստելու է այդ շարժումների ամրապնդմանը: Կարծում եմ, որ աղանդավորության վտանգը Հայաստանում գերագնահատվում է եւ դրա դեմ պայքարի լավագույն տարբերակը Հայ առաքելական եկեղեցու շուրջը համախմբվելն է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Գազամատակարարման առավելությունը փոխհատուցվում է ողբերգություններով

1-ին էջից

Այսօր հանրապետությունում գազամատակարարման ասպարեզում շինարարական աշխատանքներ իրականացնող 174 ձեռնարկություններ կան, որոնցից 106-ը գործում են Երեւանում:

Տեսչության պետը նշում է, որ բազմաթիվ ընկերություններ անկախ լիցենզիա ունենալուց, այնուամենայնիվ, անօրեն շինարարություն են իրականացնում եւ տուգանվել են: Իբրեւ ընդհանրական թերություն, այդ կազմակերպությունները նախընտրում են, օրինակ, արտոնագրված, նոր խողովակների փոխարեն օգտագործել հինն ու օգտագործածը:

Կամ մի այլ «վրիպում». ըստ նորմերի, խողովակները պետք է տեղակայվեն հատուկ հենարանների վրա, բայց ծախսն «էժանացնելու» համար այդ հենարանները կիսատ-պռատ կամ մեկումեջ են անում: Տեսչության պետը նշում է իրենց ուսումնասիրած անպատշաճ օբյեկտների հասցեները: Լոռիում 2 կազմակերպություն են տուգանել, իսկ Վայոց ձորում «Բարսիոն» ՍՊԸ-ն 2 անգամ տուգանվելուց հետո էլ շարունակել է նույն ոգով աշխատել, եւ նրա լիցենզիան կասեցվել է: Այս կազմակերպության աշխատանքը թույլատրվել է թերությունները վերացնելուց հետո միայն:

Գեղարքունիքի մարզում տուգանվել է «Սերբա» ՍՊԸ-ն: Արարատի մարզում անօրեն շինարարության համար տուգանվել է «Արամ Խաչատրյան եւ գործընկերներ» ՍՊԸ-ն: Արմավիրի մարզում տուգանվել է «Մանեին» կազմակերպությունը:

Ավելի շատ ստուգումներ եւ ավելի շատ խախտումներ իրականացվել ու հայտնաբերվել են Շիրակում, որտեղ անցած տարվա նոյեմբերից դեկտեմբերն ընկած ժամանակում գազից թունավորումների ռեկորդային քանակ գրանցվեց՝ 3 տասնյակ դեպք: Ստուգված 10 կազմակերպություններից տուգանվել են «Տրանսգազշին» ՍՊԸ-ի «Երեւան 2» մասնաճյուղը, «Արդինժեներ» ՍՊԸ-ն եւ էլի մի քանի կառույցներ:

Եթե թերությունները մասնակի են եւ հնարավոր է դրանք առանց մեծ ջանքերի ուղղել, տուգանքի չափը 50 հզ. դրամ է, կատարված աշխատանքները նորից անելու անհրաժեշտության դեպքում՝ 300 հզ. դրամ: Իհարկե, սա այն դեպքն է, երբ ոչ տուգանքի մեծ կամ փոքր լինելը, ոչ էլ թերացման որակը ոչ մի նշանակություն չունեն, քանի որ 2 դեպքում էլ անփութությունը կարող է հանգեցնել մեծ ողբերգությունների:

Ըստ կարգի լիցենզիա տրամադրում է քաղաքաշինության նախարարության լիցենզավորման կենտրոնը: Այժմ նրան խիստ նախազգուշացում է արվել՝ խստագույնս պահպանել մասնագիտական կազմի առկայությունը եւ լիցենզիա տրամադրելիս հատուկ նշում անել մասնագիտացման բնույթի մասին: Այս դեպքում մեղքը օրենքինն է՝ լիցենզավորման օրինագիծը չի առանձնացնում գազամատակարարման ոլորտի լիցենզիան: Տրվում է միայն մեկ ընդհանրական սահմանում էներգետիկ ոլորտի վերաբերյալ:

Մուշեղ Հովհաննիսյանը շեշտադրեց մի խնդիր, որն իրավական տեսանկյունից գուցե թե խոցելի չէ, բայց գործնականում անթույլատրելի իրավիճակների առաջացման պատճառ կարող է դառնալ: Նույն մասնագետը կարող է միաժամանակ տարբեր հիմնարկներում աշխատել եւ բոլոր տարածքներում լիցենզիա ապահովել իր համար: Սակայն անհրաժեշտության դեպքում նա ֆիզիկապես ի վիճակի չի կարող լինել միաժամանակ մասնակցելու տարբեր տեղերում տարբեր աշխատանքների:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո փորձարկումներ են իրականացնում «Հայռուսգազարդի» մասնագետները, եւ դրանից հետո միայն մեկնարկում է գազամատակարարումը՝ հանձնվելով բնակչի գիտելիքի ու ինքնագործունեության հույսին:

Ներտնային շահագործման հսկողությունը առաջներում իրականացրել է «Հայլեռնտեխսկողության» կազմում գտնվող կառույցը: Այսօր այն սպասարկում է միայն առանձին օբյեկտների՝ ռեստորանների, զվարճասների, հյուրանոցների, ամենատարբեր ՍՊԸ-ների: Այսինքն, վերահսկում է գազի ամենօրյա շահագործումն այդ կետերում:

Իրենց հերթին հակահրդեհային կառույցները վերահսկում են օդափոխության համակարգի վիճակը եւ համապատասխան արձանագրություն կազմում: Այսինքն, բնակարանից դուրս գազի անվտանգ շահագործումն ապահովող կառույցներն ու լծակները կան, չի ապահովվում բնակարանի ներսում շահագործման մասնագիտական վերահսկողությունը:

«Մենք բազմաթիվ հանդիպումներ ենք ունեցել «Հայլեռնտեխսկողության» եւ «Հայռուսգազարդի» մասնագետների հետ: Նրանք բոլորն ասում են, որ կան ոչ մասնագիտական կազմակերպություններ, որոնք համատիրությունների կամ համայնքների ղեկավարների հետ պայմանագրեր են կնքում եւ սկսում իբր սպասարկում ապահովել: Նրանք օգտվում են այն իրողությունից, որ այսօր սպասարկման համար լիցենզիա չի պահանջվում: Չնայած, ըստ «Հայռուսգազարդի», այդ ձեռնարկություններից շատերը համագործակցում են իրենց հետ, դասընթացներ անցնում, մեթոդական ցուցումներ ստանում: Սակայն ոչ բոլոր կազմակերպություններն են այդպիսին: Տարրական խնդիրներ կան, որոնք ոչ մասնագիտական ձեռնարկությունը չի կարող ոչ իմանալ, ոչ էլ ապահովել», կարծում է Մուշեղ Հովհաննիսյանը:

Ինչ վերաբերում է գազամատակարարման ներտնային շահագործման ամենօրյա հսկողությանը, ապա ամենակարեւոր այս առաքելությունն իրականացնող կառույցը դեռ պետք է որոշվի կառավարական մակարդակով: Այն կարող է լինել՝ Եւ «Հայլեռնտեխսկողության», Եւ «Հայռուսգազարդի», Եւ քաղաքաշինական նախարարության կազմում, եւ կամ կազմավորվել հիմքից, իբրեւ նոր ու անկախ մարմին: Առայժմ այդ գործը ժամանակավորապես իրականացնում է հակահրդեհային ծառայությունը:

Հատկապես բազմաբնակարան շենքերում շուրջ 2 տասնամյակ գազի երես չտեսած սպառողները թունավորումների ու պայթյունների հ... րական սպառնալիք են իրենք ի... րենց համար: Սպառողների շա... րում հայտնվել է նաեւ երիտասար... սերունդը, որն անգիտակ է վտանգ... իրական լինելուն ու շահագործ... ման նրբություններին: Խնդիրներ... որոնց մասին մտահոգվելու հոգ... սից գոնե բնակիչներն ազատ էի... խորհրդային տարիներին:

Շենքի տասնյակ բնակիչների թեկուզ մեկի անփութությունը, անգիտությունն ու անպատասխա... նատվությունը կարող է ճակատա... գրական լինել մյուսների համա... Ցավոք, ներտնային ցանցը վե... րահսկող կառույցի ստեղծմա... հրատապությունը հասկացա... միայն մեկը մեկին հերթագայո... ողբերգություններից հետո:

Ինչպես նման շատ այլ դեպք... րում:

Այժմ, երբ Եվրոմիությունը 2005 թ. հոկտեմբերի 3-ը նշանակել է Թուրքիայի հետ անդամակցության բանակցություններ սկսելու թվական, թուրքերը շատ գործ ունեն անելու: Հայերը՝ նույնպես:

Եվրոպայի հայկական համայնքներն իրենց կարելին արեցին Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու Հայաստանի հետ սահմանների վերաբացումը նախապայման դարձնելու Թուրքիայի անդամակցությանցնելով, որ կատարում են ԵՄ-ի պահանջները: Իհարկե, կարելի է սպասել, որ թուրքերը հեռագայում կորոնց վերաբերմունքի արժանանան, եթե, ասենք, տասը տարի անց թուրքական զորքերը դեռեւ մնան Կիպրոսում: «Այդ դեպքում, երեւի, նրանք հնարավորություն չեն ունենա մուտք գործելու ԵՄ, քանի որ Կիպրոսն անվերապահորեն կօգտվի իր վետոյի իրավունքից»:

Հասկանալի է, որ եվրոպացիներից ավելի հայ պաշտոնյաներն փոխադասության մշակութային, կրոնական եւ կրթական իրավունքները, հայերը շարունակելու են խոչընդոտներ առաջացնել Թուրքիայի անդամակցության ճանապարհին:

Հայերն, անշուշտ, մենակ չեն կարող հասնել այդ բոլորին: Նրանք պետք է սերտորեն համագործակցեն եվրոպական հզոր քաղաքական ուժերի հետ, որոնք իրենց նկատառումներով սկզբունքորեն դեմ են Թուրքիայի անդամակցությանը: Մինչ թուրքերը տոնում են իրենց ժամանա-

«Այո՛» քաղաքակիրթված Թուրքիային, «Ո՛չ» բարբարոսներին

կը, սակայն Եվրոմիությունն այս խնդիրները չընդգրկեց իր համաձայնության մեջ: Նա ոչ միայն անտեսեց հայկական այս պահանջները, այլեւ առավել նշանակալիորեն, չպահանջեց թուրքական զավթիչ ուժերի դուրսբերումը Կիպրոսից, որը ԵՄ անդամ պետություն է:

Քանի որ բանակցությունները սկսելու օրը նշանակելու որոշումը պետք է միաձայն ընդունվեր, նույնիսկ մեկ երկրի քվեն կարող էր որոշիչ դառնալ: Հակառակ որ եվրոպացիներից շատերը դեմ են Թուրքիայի ԵՄ անդամակցությանը, եվրոպական պետությունների ղեկավարներն անտեսելով իրենց քաղաքացիների ցանկությունները որոշեցին, այնուամենայնիվ, ժամկետ նշանակել Թուրքիայի հետ բանակցություններն սկսելու համար: Զարմանալի են մանավանդ Հունաստանի եւ Կիպրոսի դիրքորոշումները: Վետոյի իրավունք ունենալով հանդերձ, նրանք որոշեցին միանալ Եվրոպայի մյուս երկրներին՝ միգուցե հավատալով, որ վերջին հաշվով իրենք առավել լծակներ կունենան Թուրքիայի նկատմամբ: Մնում է տեսնել, թե կկարողանա՞ն արդյոք թուրքերը հիմարացնել եվրոպացիներին մի քանի կոսմետիկ բարեփոխումներ կատարելով իրենց երկրում եւ ձեռք բերելով նախկինում զլացած ... են հակված առավել հարմարվողական դիրք ընդունելու՝ պնդելով, որ որպես ԵՄ-ի անդամ, Թուրքիան պատասխանատվության ավելի մեծ զգացում կունենա ճանաչելու Հայոց ցեղասպանությունը եւ վերացնելու Հայաստանի շրջափակումը:

Իմ կարծիքով, ճիշտ հակառակն է լինելու: Հենց Թուրքիան միանա Եվրոմիությանը, նրա մեծաթիվ բնակչությունն իրավունք է տալու նրան Եվրախորհրդարանում ունենալու թվով ամենաշատ պատգամավորները, հետեւապես նաեւ թվով ամենաշատ քվեները Եվրախորհրդում: Դա նրանց հնարավորություն է տալու տապալելու ամեն մի հակաթուրքական առաջարկություն: Հայերն այլեւս բոլորովին չեն կարողանալու Եվրոմիությունում հետապնդել իրենց դատը:

Թուրքերին ճնշելու ժամանակը հիմա է, նախքան Եվրոմիություն ընդունվելը: Հայերը քանի չպետք է խնայեն օգտագործելու իրենց քարոզչական միջոցները, թուրքերից ձեռք բերելու այն, ինչ ցանկանում են: Թուրքերին հստակ պետք է հասկացնել, որ մինչեւ Հայաստանի հետ սահմանը չվերաբացի, մինչեւ չճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը, չվերահաստատի կորուստների դիմաց եւ չվերականգնի Թուրքիայում հայ կավոր հաղթանակը, հակաթուրքական ցույցեր տեղի ունեցան Իտալիայում, որտեղ Հյուսիսային լիգայի կուսակցության ավելի քան 50 հազար կողմնակիցներ փողոց էին դուրս եկել՝ բողոքելու Եվրոմիության որոշման դեմ: Անախորժությունները պակաս չեն նաեւ եվրոպական այլ երկրներում: Ավստրիայի կանցլերը ԵՄ-ի քվեարկությունից անմիջապես հետո հայտարարեց, որ իր երկիրը նույնպես, Ֆրանսիայի օրինակով, հանրաքվե կանցկացնի Թուրքիայի անդամակցության վերաբերյալ: Ֆրանսիայի նախկին ֆինանսների նախարարն ու այժմ մեծ ժողովրդականություն վայելող քաղաքագետը՝ Սարկոզին, դեմ է Թուրքիային ԵՄ-ի լրիվ անդամակցություն շնորհելուն: Սարկոզիին Ֆրանսիայում համարում են հաջորդ նախագահը: Թուրքական ծրագրերը կարող են տուժել նաեւ Գերմանիայում ընդդիմադիր կուսակցության հաղթանակով 2006-ի ընտրություններում: Մինչեւ Թուրքիան չդառնա իսկական ժողովրդավարական պետություն, նրան չպետք է թույլ տրվի միանալու քաղաքակիրթ եվրոպական պետությունների հոյլին:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ

«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Արձակվել են «Աբու Ղրեյբի» 230 կալանավորներ

Պենտագոնն Իրաքում ազատ է արձակել տխրահռչակ «Աբու Ղրեյբ» բանտի 230 կալանավորների: Ավելի վաղ՝ հունվարի 1-ին, արդեն ազատ էին արձակվել եւս 260 բանտարկյալներ:

Ամերիկացի զինվորականների խոսքերով, արձակվող կալանավորները կամ այլեւս վտանգ չեն ներկայացնում, կամ էլ հասարակայնության երաշխավորությանն են հանձնվում իրենց բնակության վայրերում: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ իրաքցի բանտարկյալների արձակումը համաձայնեցված է հատուկ խորհրդի հետ, որի կազմում ընդգրկված են Իրաքի 6 ներկայացուցիչներ եւ օտարերկրյա բանակների 3 բարձրաստիճան սպաներ:

Անցյալ տարի Իրաքի բանտերից ազատ էր արձակվել մոտ 900 մարդ: Ներկայումս երկրում ամերիկացի զինվորների վերահսկողության տակ պահվում են մոտ 7400 անձինք: Մեծ մասը պահվում է Ում Քասրի բանտում: «Աբու Ղրեյբի» կալանավորների թիվն այժմ 2400 է: Պենտագոնի պաշտոնական հայտարարության համաձայն, նրանցից 1100-ը ենթակա են «հետագա քրեական հետապնդման», քանի որ ամբաստանվում են ապօրինաբար զենք կրելու, ինչպես նաեւ օտարերկրացի եւ իրաքցի զինվորների վրա հարձակումներ ձեռնարկելու մեջ:

Ծխելու արգելք Իտալիայի հասարակական վայրերում

Երեկվանից ծխելն արգելված է Իտալիայի հասարակական վայրերում: Ֆրանսպրեսը տեղեկացնում է, որ իտալացի 14 մլն ծխողներին վերաբերող օրենքն ընդունված է 2002 թ., բայց ուժի մեջ է մտցվել երկու տարվա նախապատրաստական ժամկետից հետո:

Ծխողները կազմում են Իտալիայի բնակչության մոտ 1/4-ը: Այսուհետեւ նրանք չեն կարողանա ծխել բարերում, ռեստորաններում, պարմանահներում, աշխատավայրերում, եթե վերջիններս չունեն հատուկ ծխարաններ:

Առողջապահության նախարար Ջիրոլամո Սիրկիան հայտարարել է, որ նոր օրենքի գլխավոր նպատակը ոչ թե արգելքն է, այլ «բնակչությանը պասսիվ ծխախոտամոլությունից պաշտպանելը»: Սիրկիան հիշեցրել է եւ նշում է, որ թոքերի ուռուցքների 87 տոկոսը ծխախոտի հետեւանք է: Այնպես որ, նոր օրենքը բխում է բնակչության առողջության շահերից:

Իտալիայում սրճարանների եւ ռեստորանների ընդամենը 5-6 տոկոսն ունի ծխողների եւ չծխողների առանձին հարկաբաժիններ: Մեծ մասամբ հարկ կլինի տեղադրել օդափոխման հզոր համակարգեր: «Ֆիգարո» թերթը գրում է, որ բացառություն չի արվում նաեւ իտալացի պատգամավորների համար. Պալացցո Մոնտեչիտորիոյի ընդարձակ ճեմասրահը եւս հայտարարված է «չծխելու գոտի»:

Իտալական լրատվամիջոցների տեղեկությունների համաձայն, ծոցյալ ոստիկանները անակնկալ ստուգումներ կիրականացնեն բարերում: Օրինախախտ հաճախորդները ենթակա են մինչեւ 275 եվրո տուգանքի, իսկ հաստատությունների կարգազանց տերերից կգանձվի 2200 եվրո:

Վիետնամում «թռչնագրիպից» մահացել է մի աղջիկ

ՀԱՆՈՅ, 10 ՅՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավային Վիետնամում «թռչնագրիպից» մահացել է տասնվեցամյա մի աղջիկ. այսօր հաղորդել են Հոշիմին քաղաքի արեւադարձային հիվանդությունների հիվանդանոցում:

Այդ մահացու հիվանդության հերթական զոհը Լոնգանյա նահանգի բնակչուհի է, որը Տաինին նահանգում աշխատելու ժամանակ H5N1 վիրուսով վարակվել է սատկած հավերից: Աղջիկը հիվանդանոց է հասցվել 2004 թվականի դեկտեմբերի 26-ին եւ մահացել է անցած կիրակի օրը:

Ըստ Վիետնամի առողջապահության նախարարության պաշտոնական տվյալների՝ երկրում այդ վարակի կրկնական բռնկումից արդեն մահացել է երեք մարդ:

Մահմուդ Աբբասն ընտրվել է Պաղեստինի նախագահ

Սպիտակ տունը հավելյալ կհատկացնի 200 մլն դոլար

ՊԱԿ ներկայիս առաջնորդ Մահմուդ Աբբասը ճնշող առավելությամբ Պաղեստինյան ինքնավարության նախագահ է ընտրվել հունվարի 9-ին անցկացված ընտրություններում: Պաղեստինի քաղաքականության եւ հետազոտությունների անկախ կենտրոնի տվյալներով, Աբբասն ստացել է քվեների 66,3 տոկոսը, մինչդեռ նրա գլխավոր մրցակիցը՝ Իսրայելում բանտարկված անկախ թեկնածու Մուստաֆա Բարղութին ստացել է 19,7 տոկոս:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տվյալների համաձայն, նախագահական ընտրություններին մասնակցել է քվեարկելու իրավունք ունեցող 1,8 մլն պաղեստինցիների 70 տոկոսը: Իսրայելի ղեկավարությունը հույս է հայտնել, որ պաղեստինա-իսրայելական հարաբերությունները կզարգանան «փոխզիջումների եւ երկխոսության ուղիով»:

Արդեն կիրակի երեկոյան Աբբասի հաղթանակը կասկած չէր հարուցում: Ինքը՝ Աբբասը, Ռամալլայում հայտարարեց. «Մենք այս հաղթանակը նվիրում ենք Յասեր Արաֆաթի եւ մեր նահատակների հիշատակին, ինչպես նաեւ պաղեստինցի 11 հազար բանտարկյալներին»:

Ըստ Աբբասի, Պաղեստինում պետք է կառուցվի իրավական պետություն, որի քաղաքացիները պետք է արժանավայել կյանքով: «Կձգտենք հասնել պաղեստինցի կալանավորների ազատմանը եւ ստեղծել անկախ պետություն Երուսաղեմ մայրաքաղաքով», ընդգծել է նորընտիր նախագահը:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը գոհունակություն է արտահայտել ընտրությունների արդյունքների առթիվ, քանզի Աբբասը հայտնի է իր չափավորական հայացքներով: «ԱՄՆ-ը պատրաստ է օգնել պաղեստինցիներին, որպեսզի նրանք հասնեն իրենց նպատակներին», ընդգծել է Բուշը: Ֆրանսիայի արտգործնախարար Միշել Բառնիեն իր հերթին հայտարարել է, որ Պաղեստինում կայացած ընտրությունները «ժողովրդավարության եւ խաղաղության հաղթանակ են»:

Մահմուդ Աբբասի հաղթանակից հետո Սպիտակ տան վարչակազմը խորհում է պաղեստինցիներին տրվող ֆինանսական օգնությունը կրկնապատկելու մասին: Կոնգրեսի աղբյուրներ վկայակոչելով Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ նախագահ Բուշը պատրաստվում է 2005 թ. Պաղեստինյան ինքնավարությանը հավելյալ հատկացնել 200 մլն դոլար:

Բացի դրանից, ԱՄՆ-ը ճնշում կգործադրի արաբական երկրների վրա, որպեսզի նրանք ավելացնեն պաղեստինցիներին հասցեագրված վճարումները:

Բուշի խոսքերով, Աբբասի հաղթանակի շնորհիվ կստեղծվի անկախ եւ ժողովրդավարական Պաղեստին, որը կկարողանա խաղաղ գոյակցել Իսրայելի հետ: ԱՄՆ նախագահը գտնում է, որ Պաղեստինի ղեկավարությունը պարտավոր է պայքարել ահաբեկչության եւ կաշառակերության դեմ, հիմնել ժողովրդավարական կառույցներ եւ վերականգնել երկրի տնտեսությունը: Ընդ որում Իսրայելի կառավարությունը պարտավոր է «բարելավել հումանիտար եւ տնտեսական իրավիճակը» Այսրհորդանանում եւ Գազայում:

Ըստ «Նյու Յորք թայմսի», ԱՄՆ վարչակազմը նաեւ մտադիր է ուժեղացնել ճնշումն Իսրայելի վրա, որպեսզի նա դադարեցնի հրեական բնակավայրերի կառուցումը պաղեստինյան տարածքներում:

ՄԱԿ-ը քննում է իսրայելա-լիբանանյան սահմանային միջադեպը

Իսրայելցի մի սպայի սպանությանն ի պատասխան՝ իսրայելական օդուժը եւ հրետանին կիրակի օրը հարվածներ են հասցրել Հարավային Լիբանանում գործող «Հզբոլլահի» ռազմականացված խմբավորման դիրքերին: ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները հայտարարել են, որ իսրայելցիների հարձակման հետեւանքով վիրավորվել են ՄԱԿ-ի շվեդ աշխատակիցներից մեկը եւ մեկ լիբանանցի: BBC-ն տեղեկացնում է, որ ՄԱԿ-ը քննություն է սկսել սահմանային միջադեպի կապակցությամբ:

Իսրայելցիների զոհին նախորդել էր «Հզբոլլահի» մարտիկների հարձակումն իսրայելական բանակի մի ավտոմեքենայի վրա, երբ սպանվել էր մի հրեա լեյտենանտ եւ վիրավորվել էին 3 զինվորներ:

«Հզբոլլահի» տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, թե արմատականների հարձակման նպատակը եղել է «Շեբաայի շրջանում օկուպացված լիբանանյան հողերի ազատագրումը»:

Տվյալ շրջանում «Հզբոլլահի» գրոհայինների եւ իսրայելական բանակի բախումներ հաճախ են տեղի ունենում 1967 թ.-ից ի վեր, երբ Գոլանի բարձունքները Շեբաայի շրջանով հանդերձ Սիրիայից անցան Իսրայելին:

Լիբանանի ոստիկանության տվյալներ վկայակոչելով Ֆրանսպրեսը նշում է, որ վերջին հարձակման ժամանակ իսրայելցիները 15 հրետանային արկ են արձակել լիբանանյան Քար Չուբա գյուղի մերձակայքի վրա:

Պ. Ք.

Մշակոյթ

Քարեր սիրտին վրայ- Pietre Sul Cuore

Հայոց ցեղասպանութենէն վերապրած աղջնակի մը՝ Վարվառի օրագրութիւնը

Հակառակ իր միջին ծաւալին (200 էջ) կոթողային փաստաթուղթ մըն է այս գիրքը, որուն իտալական մամուլը մեծ արձագանք տուաւ եւ չվարանեցաւ առաջին մէկ օրէն «Վարվառի օրագրութիւնը» բաղդատել աւելի հռչակ ունեցող Աննա Ֆրանկին հետ:

Իտալիոյ կաթողիկէներու պարբերաթերթ «Ավվենիրէն» (AVVENIRE) երկար յօդուածով մը հրապարակ իջաւ 19.01.03-ին զնցող տիտղոսով, թէ «Հայաստանն ալ ունի իր Աննա Ֆրանկը»:

Միլանոյի մեծ օրաթերթը՝ «Իլ Ճոռնալէ» («Giornale) կը խորագրէ՝ «Փոքրիկ աղջնակը, որ փախաւ Հայաստանէն»:

Իտալական լրագրական գործակալութեան մեծագոյն գրասենեակը՝ ԱՆՍԱ (ANSA) 17.01.03 թուականով երկար յօդուածով մը կանդրադառնայ գիրքին մասին:

«Քորրիերէ դի Ռոմանիա» (CORRIERE DI ROMANIA) Պոլոնիայի նահանգին օրաթերթը 1.02.03-ին կը խորագրէ՝ «Վերապրողի մը օրագրութիւնը»:

«Իլ Սոլէ 24 օրէ» («Il sole 24 ore) Եւրոպայի տնտեսական մեծագոյն թերթերէն մէկը 16.03.03 թուականով երկար յօդուած մը՝ «Սարսափէն վերջ «բնականութիւն» նուիրած է, ուր Պետրոս Քիւչիւմեան, յօդուածագիրը, որուն կը պարտինք Արմին Վեգների լուսանկարներուն յայտնաբերումն ու տարածումը, միաժամանակ կու տայ պատմական ճշգրտութիւններ՝ ընթերցողը աւելի մօտեցնելու համար Վարվառի օրագրութեան, բացայայտելով պատմական անցուդարձերը տեղահանութենէն առաջ եւ անմիջապէս ետք:

Պատովայի «Մեսսաջէրօ դի Սան Անթոնիօ» (MESSAGIERO DI SANT ANTONIO), որ մէկ միլիոնէն աւելի օրինակով լոյս կը տեսնէ բազմաթիւ լեզուներով, կը յիշէ, թէ գիրքին կազմողը՝ Ալիս Թաշճեան, դուստրն է Վարվառին, որ իր մօրը հետ կը վերապրի հայ ժողովուրդին ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԸ:

«Չիթթա Նուովա» (CITTA NUOVA), որ տիկին Քիառա Լուբիկի հիմնած կաթողիկէ միջազգային շարժումի մը պարբերաթերթն է, պատկերազարդ երկար յօդուած մը նուիրած է «Փիեթրէ սուլ կուորէ» գիրքին, առանձին սիւնակ մըն ալ նուիրելով ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ պատմականը ընելով եւ իտալերէնով լոյս տեսած ցեղասպանութեան մասին գիրքեր առաջարկելով:

... Եւ տակաւին բազմաթիւ ինտեր-նետային եւ տեղական նշանակութիւն ունեցող հրատարակութիւններ, մինչեւ իսկ սպաներէն «Ալֆա ի Օմեգա»-ն (ALFA Y OMEGA), ամբողջ էջ մը նուիրած է «Հայաստանն ալ ունի իր Աննա Ֆրանկը» տիտղոսով:

«Քարեր սիրտին վրայ» գիրքը կը կարդացուի առանց կտրուելու, մէկ շունչով, շրջապատէն բաժնուելով, քաղաքակրթութեան աղմուկներէն հեռու, փոխադրուելու համար 1915-ի Արեւմտեան Հայաստանի ամառնային լռութեան խորը, աշխարհէ կղզիացած գիւղերու մէջ, հոն ուր Թլկատինցի եւ Համաստեղ իրենց խոնարհ եւ պարզ հերոսներուն ծնունդ տուած են, մարդկային ամէնէն բնական եւ հոգեկան ապրումներով տիեզերք մը ստեղծած՝ կազմուած գիւղացիի մը ամենօրեայ տառապական պահանջներով:

Ես այս գիրքը կարդացի Վենետիկի լճակին փոխադրական աղմկալից նաւերուն եւ ցամաքի շոգեկառքերուն մէջ, առանց շեղուելու, առանց աղմուկ լսելու, որովհետեւ Վարվառի օրագրութիւնը բառին զուտ իմաստով, իր պարզութեամբ յափշտակած էր զիս:

Վեց տարեկան էր Վարվառ, երբ Սեբաստիոյ գաւառի Ուլաշ հայաբնակ գիւղին մէջ կը յայտնուին (1915-ի ամառը) «անհասկնալի լեզու մը խօսող զինուորներ», տունէ տուն կը մտնեն, կը հաւաքեն այր մարդիկը եւ երիտասարդները եւ արտերու ճամբուն վրայ կը սպաննեն բոլորն ալ հրացաններով եւ սուիններով:

Այնուհետեւ կը սկսի իր տեղահանութիւնը ընտանիքի եւ գիւղի միւս կիներուն, մանուկներուն, ծերերուն եւ պառաւներուն հետ: Տառապանքի մը՝ որուն իմաստը տարիներ վերջ կը հասկնայ փոքրիկ Վարվառը, երբ օրեր եւ ամիսներ յետոյ ամէնքն ալ կը նահատակուին աքսորի ճանապարհին եւ ինք որբանոցէ որբանոց անցնելով ինքզինք կը գտնէ Յունաստան եւ օր մըն ալ Մարսէյլ եւ հուսկ Ալֆորվիլ, ուր ամուսնանալով որբանոցի ուրիշ վերապրողի մը հետ, տիտի ապրի ոչ աստնջական շրջանակի մը դժուարին օրերը, ինչպէս նաեւ երջանկութեան առաջին պահերը Ալիսի ծնունդով եւ «Յառաջ» օրաթերթի ընթերցումներով:

«Սիրտս նման է էն փլած տներ...»

- Այս է,- կը գրէ Վարվառ,- իմ ամէնէն սիրած երգը, որովհետեւ ես ալ խուլ ցաւի ատեն, երբ մղձաւանջն ու ամենօրեայ ապրելու յոգնութիւնը կը խեղդէին զիս, կը հարկադրուէի իմ անձիս դէմ պայքարիլ: Գիշեր մը փախայ տունէն Սէնի մէջ նետուելու համար... ափսոսալով որ մօրս հետ չեմ մեռած աքսորի ճամբուն վրայ:

- Թուրքերը կեանքս գողցան. մեծ էին քարերը որ սիրտիս վրայ պարտադրուեցայ դնել:

- Կը կարծեմ կեանքս դժուարաւ 80 տարի քաշկռտելէ յետոյ, հասած է իր վախճանին... Այս է եղեր իմ ճակատագիրը: Հակառակ ամէն ինչի, կ'արժէ ապրիլ, քանի կեանքը կեանք է... Երբ ամէն ինչ անցեալի մէջ կը մնայ, երբ գաղթականին ընթացքը իր աւարտին հասած է, այն ատեն միայն յիշողութիւնները կ'արթննան, եւ յիշելը համազօր կը դառնայ վերակենդանութեան:

Վարվառ կը մեռնի Մոնմառանսիի հանգստեան տան մէջ, 16 մարտ 1990-ին եւ կը թաղուի Իսիի գերեզմանատունը:

Ալիս, իր աղջիկը, ծերանոցի թղթապանակին մէջ կը գտնէ մօրը բռնած օրագրութիւնը, որուն մասին Վարվառ ոչինչ ըսած էր իր հարազատին...

- Pietre Sul Cuore- «Քարեր սիրտին վրայ» գիրքը զարմանալիօրէն դուրս չելաւ իտալական շրջանակէն: Գիրք մը՝ որ այնքան այժմէական է, այնքան բնական, հրապուրիչ ոճով ներկայացուած, որ կրնայ որպէս անխախտելի փաստաթուղթ մը եւ հրապարակ իջնել այս օրերուն, երբ եւրոպացի կարգ մը պատեհապաշտ քաղաքագէտ եւ դիւանագէտ անհատներ կը փորձեն ամէն գնով 90 միլիոն հաշուող թուրքերը Եւրոպական միութեան անդամ դարձնել...

Տակաւին երէկ, Վենետիկի աւանդական «Ռեդենտորէի» տօնին առիթով, Պաոլո Կոստա քաղաքապետը յայտարարեց, թէ սկսած է բանակցութիւնները Վենետիկը Իսթանպուլի հետ երկուորեակ քաղաք դարձնելու... Այն Վենետիկը, որ Լեպանտոյի պատմական ճակատամարտին Օսմանեան բանակներուն դէմ, ամէնէն կարեւոր դերը խաղաց քրիստոնեայ զօրքերու յաղթանակին:

Ցեղասպանութեան դատով զբաղող կազմակերպութիւնները պէտք են հետամուտ ըլլալ, որ այս փոքր գրքոյկը, առնուազն ֆրանսերէն եւ անգլերէն լեզուներով լոյս տեսնէ փութով եւ ոչ միայն: Առանց մեծ փոփոխութիւններու կարելի է վաւերագրական համառօտ ժապաւէն մը պատրաստել օրէ օր հետեւելով Վարվառի աքսորի ճանապարհին, որ իր մէջ խտացուցած է ամբողջ հայ ժողովուրդին ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ողբերգութիւնը:

Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՕՏԻԿԵԱՆ

ՍԵՐՈՒՆԴ՝ ԴՐՍՈՒՄ

Արեգ Էլիբեկյանի նկարների ցուցահանդեսը Կանադայում

Դեկտեմբերի 5-12-ը Կանադայի «Գալերի կլիմանտիրիս» պատկերասրահում գործել է կանադահայ երիտասարդ նկարիչ Արեգ Էլիբեկյանի վերջին գործերի ցուցահանդեսը, հաղորդում է «Ապագայ» շաբաթաթերթը:

Արեգը հայրենի հանրածանոթ արվեստագետների ընտանիք Էլիբեկյանների կրտսեր անդամն է, որը շարունակում է ավանդույթն իր ուրույն ձեւով: Ծնվել է 1970-ին եւ մասնագիտական կրթությունը ստացել Երեւանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտում: 1992-ին հաստատվել է Կանադայում: Հակառակ երիտասարդ տարիքին, գարդ կազմակերպել է շուրջ մեկ տասնյակ անհատական ցուցահանդեսներ Մոնրեալում, Բեյրութում, Փարիզում, Բրյուսելում, Դալլասում եւ Անվերսում: Մասնակցել է բազմաթիվ խմբային ցուցահանդեսների՝ Նյու Յորքում, Բոստոնում, Տորոնտոյում, Փարիզում եւ Լիբանանում: Նոր ստեղծագործություններից շատերը մնայուն ցուցադրության են արժանացել Մ. Նահանգների, Կանադայի եւ Ֆրանսիայի մի շարք ցուցասրահներում: Հիմնականում Արեգը պատկերում է բնանկարներ, քաղաքային տեսարաններ, ծովափեր, երբեմն նաեւ անկենդան բնություններ: Նրանք դասում են, ըստ «Ապագայի», փարիզյան դպրոցը վերակենդանացնողների շարքին:

Հ. Ծ.

«Մեր թիվ մեկ հիմնահարցն աշխատանքի բացակայությունն է»

«Օվասիս» խուլերի մնջախաղի թատրոնի 9 դերասաններն ակտիվորեն աշխատում են նոր ներկայացման վրա, որը խոստանում է բավականին հետաքրքրական լինել: Նրանք սովորում են քայլել երկար փայտե ոտնակների վրա: Արամ Ղազարյանը սուրդոթարգմանչի օգնությամբ ասում է, որ երբ սովորեց քայլել երկար փայտե ոտնակների վրա, սկսեց ավելի հեռուն տեսնել եւ իրեն այլ կերպ ընկալել: «Բարձրից մարդկանց տեսնելը հնարավորություն է տալիս իրեն այլ կերպ գնահատելու: Թատրոնն ինձ համար ինքնահաստատման միջոց դարձավ, եւ ես հասկացա, որ տանը մնալու փոխարեն հարկավոր է պարզապես պայքարել երազանքներիս իրականացման համար», ժեստերի օգնությամբ ասում է Արամը: Նրա երազանքն է դառնալ ռեժիսոր եւ ունենալ սեփական թատրոնը: «Կամք եւ կորով» հասարակական կազմակերպության «Օվասիս» թատրոնը, կերամիկայի ստուդիան եւ պարային համույթը տասնյակ խուլ եւ թույլ լսող երիտասարդների համար դարձավ երկրորդ տունը եւ սեփական ուժերի հանդեպ վստահություն ձեռք բերելու իրական ճանապարհը: «Պաշտոնական տվյալների համաձայն ներկայումս Հայաստանում ապրում է 3500 խուլ եւ թույլ լսող մարդ: Մեր նպատակն է աշխատանքի եւ կրթության հավասար պայմաններ ապահովել նրանց համար, բարձրացնել հասարակության իրազեկությունը խուլ երիտասարդների կարողությունների եւ ընդհանրապես լսողական խանգարումներ ունեցող մարդկանց հիմնախնդիրների վերաբերյալ», նշում է «Կամք եւ կորով» կազմակերպության նախագահ Մարի Պահուտյանը: Նրա հավաստմամբ, ՀՀ լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների համար դեռեւս մշակված չէ ուսուցման հատուկ մեթոդաբանություն եւ հաճախ նրանք դպրոցն ավարտում են գաճր գիտելիներով: «Կամք եւ կորով»-ն Բրիտանական Օքսֆամ կազմակերպության աջակցությամբ 2004-2005 թթ. ուսումնական տարում սկսել է ՀՀ լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների ուսուցման մեթոդաբանության մշակումը: Ավելի քան 40 երիտասարդ իրենց կրթությունը լրացնում են կազմակերպությունում անցկացվող դասընթացների շնորհիվ, իսկ 10-ը նաեւ աշխատում են «Կամք եւ կորով»-ում: Արթուր Դաշյանը կազմակերպություն էր եկել 1996 թ.-ին, երբ 22 տարեկան էր: Այսօր նա կազմակերպության փոխնախագահն է եւ իրենց խնդիրների մասին խոսում է տարբեր կոնֆերանսների եւ սեմինարների ժամանակ: «Մեր թիվ մեկ հիմնահարցն աշխատանքի բացակայությունն է: Շատ քչերին է հաջողվում աշխատանք գտնել: Ստանում ենք ընդամենը 3000 դրամ թոշակ, որը պարզապես ծիծաղելի գումար է», սուրդոթարգմանչի օգնությամբ ասում է Արթուրը: Նրա մայրը՝ Հասմիկ Շահնազարյանը պատմում է, որ մինչեւ կազմակերպություն գալը Արթուրը ինքնամփոփ էր եւ ցանկանում էր հեռանալ Հայաստանից: «Սակայն այստեղ նա ոչ միայն աշխատանքի հնարավորություն է ստանում, այլեւ հանդիպում է իր կնոջը՝ Մարիաննային», ասում է Հասմիկ Շահնազարյանը: «Մենք երկուսս էլ խաղում էինք «Օվասիս» թատրոնում: Մեզ հանձնարարված էր սիրահարների դեր խաղալ, սակայն հետագայում մենք հասկացանք, որ այդ դերը պետք է խաղանք նաեւ կյանքում», պատմում է Արթուրը: «Նրանք բոլորը արվեստագետի հոգի ունեն: Հրաշալի դերասաններ են եւ նկարիչներ, ասում է «Օվասիս» թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար եւ հիմնադիր Ռոբերտ Ծատուրյանը, նրանց խանգարում է միայն ինքնավստահության բացակայությունը եւ մեր բոլորի աջակցությունը»:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Իմ կտավներում կյանքն է իր շարունակությամբ

Փարիզաբնակ ճանաչված աբստրակտ ոճի նկարիչ Տիգրան Տասրյանին քչերն են ճանաչում Հայաստանում: Մինչդեռ նրա գործերը ցուցադրվել եւ ցուցադրվում են աշխարհի տարբեր պատկերասրահներում 1957 թվականից:

Տիգրան Տասրյանը ծնվել է Բեյրութում, 1929 թ. հոկտեմբերի 29-ին: Մանկությունն անց է կացրել լեռնային փոքրիկ Զահլե ավանում, ուր հաճախել է Բալեղյան դպրոցը: 1943-ին մեկնել է Կիպրոս՝ ուսանելու Նիկոսիայի Մելգոնյան հաստատությունում ու վեց տարի հետո վերադարձել հարազատ Զահլե ու դասավանդել տեղի դպրոցում: Մի առիթով Տ. Տասրյանը Բեյրութում, ֆրանսիական դեսպանատանը հանդիպել է նկարիչ Ժորժ Սիրին եւ հետագայում նրա հետ ֆրանսիական մշակութային կենտրոնում կազմակերպել «Սիրիացի երեխաների նկարները» ցուցահանդեսը: Այդ օրվանից կտրուկ փոխվել են Տասրյանի ծրագրերը, եւ նա 1953 թ. մեկնել է Փարիզ մշտական բնակություն հաստատել այնտեղ: Փարիզում նա հաճախել է «Գեղեցիկ արվեստների ակադեմիա», այնուհետեւ «Ռանսոնի» ակադեմիա, «Գրանդ Շոմյեր» ցուցասրահը եւ վերջապես ընդունվել «Գեյսի» ակադեմիան, որտեղ էլ ծանոթացել է բազմաթիվ ժամանակակից նկարիչների հետ՝ Թութուջյան, Բրայեն, Լը Մոալ, Վյեյրա դը Սիլվա եւ այլն: 1958-ին Տասրյանը Բոնում բացում է իր անդրանիկ ցուցահանդեսը: Այնուհետեւ 74-ին Ֆրանսիայի կառավարությունը նրան պատվիրում է մեծ տրիպտիխ (եռանկար), որով էլ նա դառնում է հանրաճանաչ, իսկ 1983-ին Տիգրան Տասրյանին շնորհում են Գեյսի ակադեմիայի պրոֆեսորի կոչումը, իսկ 1983-ին նրան է վստահվում ղեկավարելու այդ ակադեմիան, որն էլ անվանվում է «Գեյս-Տասրյան ակադեմիա»:

Տասրյանի գործերում ընտրված են արեւելյան ռիթմերի ազդեցությունը: Նուրբ եւ մեջընդմեջվող մանրագծերը, որոնք առկա են նկարչի բոլոր ստեղծագործություններում, վկայում են նրա կտավի բաց կառուցվածքի մասին, այսպես է բնորոշել նրան հայտնի արվեստաբան Դորա Վալյեն: Գույների ներդաշնակության առումով նկարիչը նախընտրում է միագույնը: Նրա ստեղծագործությունները դասվում են աբստրակտ ժանրին, որի մասին Կանդինսկին գրել է. «Աբստրակցիոնիզմը՝ երաժշտություն է»: Իսկ այն ինչ առկա է Տասրյանի ստեղծագործություններում՝ նման են արեւելյան երաժշտության ռիթմերի մեղմ հնչեղության, որ հանկարծ ընդհատվում է, հետո նորից վերսկսվում: Զգացմունք, որը երկարաձգում է ժամանակը, տանելով այն դեպի հավերժություն: Ես Բեյրութում հանդիպեցի Տիգրան Տասրյանին:

- Որքա՞ն ժամանակ է, որ նկարում եք:

- 20 տարեկանեն ի վեր նկարում եմ, ու հիմնականում արեւելքի երաժշտության ռիթմի ազդեցությամբ եմ նկարում՝ կյանքն իր շարունակությամբ:

- Հայաստանում պատրաստվո՞ւմ եք ցուցահանդես բացել:

- Հայաստանում եղած եմ, բայց ոչ նկարներիս ցուցադրության առիթով: Առայժմ չեմ պատրաստվում ցուցահանդես ներկայացնել, առիթ չկա, իսկ եթե նման առաջարկ արվի, կմտածեմ:

- Ֆրանսիայում ապրող նկարիչների մասին ի՞նչ կասեք:

- Վերջին հինգ տարիներին նրանք անհաղորդ են անցյալին, եւ կարծում եմ նոր սերունդը ամեն կողմեն շատ արագ զարգանում է ու նոր ոճերով ներկայանում...

- Հայ նկարիչներ շա՞տ կան Ֆրանսիայում:

- Կան, անշուշտ, բայց ցրված են, միասնականություն չկա, սրա շուրջ պետք է մտածել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Առանց առաջատար ֆուտբոլիստների

Հայաստանի բազմակի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկը» շարունակում է նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունը: Փյունիկցիները մեր ֆուտբոլիստներից առաջինը կմտնեն մրցապայքար՝ մասնակցելով հունվարի 15-ին Մոսկվայում մեկնարկելիք ԱՊՀ եւ Մերձբալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի հերթական խաղարկությանը: ՀՀ չեմպիոնն արդեն մեկ ամիս է, ինչ սկսել է պարապմունքները: Նախապատրաստության այս փուլում հիմնական ուշադրությունը դարձվում է ֆուտբոլիստների ֆիզիկական որակների բարելավմանը: Այդ նպատակով «Փյունիկը» դեկտեմբերին 10-օրյա ուսումնամարզական հավաք անցկացրեց Ծաղկաձորում, որտեղ ֆուտբոլիստները մարզվում էին օրական երկու անգամ: Մինչ Մոսկվա մեկնելը, «Փյունիկը» հունվարի 7-ին ուսումնամարզական հավաքի մեկնեց Աղբեր: Այստեղ մարզումներին զուգահեռ փյունիկցիները ընկերական երկու հանդիպում կանցկացնեն: Այս փուլում արդեն ավելի մեծ ուշադրություն կդարձվի ֆուտբոլիստների խաղային ունակությունների զարգացմանը, օղակների միջեւ սերտ համագործակցության հաստատմանը, տակտիկական սխեմաների, ստանդարտ դիրքերի մշակմանը:

Ինչպես տեղեկացանք «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանից, թիմի կազմում չնչին փոփոխություններ են տեղի ունեցել: Ֆուտբոլասերներին մենք տեղեկացրել էինք Եղվարդ Մանուչարյանի, Գալուստ Պետրոսյանի եւ Ատոլլա Բեսեի մասին, որոնք արդեն պայմանագրեր են կնքել արտերկրի տարբեր թիմերի հետ: Ներկայում ֆրանսիական «Բորդոյում» փորձաշրջան է անցնում Կառլ Լոմբեն: Օրերս էլ թիմի առանցքային երկու ֆուտբոլիստներ՝ Աղվան Մկրտչյանն ու Ալեքսանդր Թադեւոսյանը մեկնել են Վլադիկավկազ՝ տեղի «Ալանիայում» փորձաշրջան անցնելու, ուստի ամենայն հավանականությամբ նրանք էլ չեն մասնակցի մոսկովյան մրցաշարին: Թիմում չեն նաեւ Ռաֆայել Նազարյանն ու Արթուր Մկրտչյանը, որոնք դեռեւս անցյալ մրցաշրջանի կեսերից մեկնեցին Բելառուս՝ հանդես գալով «Դարիդա» թիմում: Նրանք դեռեւս մեկ տարվա պայմանագիր ունեն բելառուսական թիմի հետ: Այնպես որ «Փյունիկը» Մոսկվայում հանդես կգա առանց առաջատար մի խումբ ֆուտբոլիստների: Իսկ երիտասարդական կազմով դժվար կլինի մրցակցել Ռիգայի «Սկոնտոյի» եւ Տաջիկստանի «Ռեգար Թադազի» հետ:

Առայժմ «Փյունիկը» հրավիրել է ընդամենը մեկ ֆուտբոլիստի: Դա «Միկայի» նախկին դարպասապահ Գեւորգ Կասպարովն է, որն արդեն պայմանագիր է կնքել «Փյունիկի» հետ: Թիմի հետ Աղբեր է մեկնել նաեւ Ժորա Հովհաննիսյանը, որը կմասնակցի մոսկովյան մրցաշարին, որտեղից էլ կմեկնի Հունաստան՝ պայմանագիր կնքելու տեղի առաջատար ակումբներից մեկի՝ «Օլիմպիակոսի» հետ: «Փյունիկում» փորձարկվում են «Փյունիկ-2»-ի մի խումբ երիտասարդ ֆուտբոլիստներ, ինչպես նաեւ կամերունցի երկու խաղացողներ, որոնցից մեկը հավանաբար ամրագրվի թիմի կազմում:

«Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանը մոսկովյան մրցաշարը համարում է նոր մրցաշրջանի նախապատրաստության փուլերից մեկը, միաժամանակ հավաստիացնելով, որ երիտասարդ ֆուտբոլիստները կձգտեն հնարավորին չափով հաջող հանդես գալ Մոսկվայում:

Հոպմանի գավաթը սլովակներին

Նոր մրցաշրջանում թենիսի առաջին խոշոր մրցաշարը Հոպմանի գավաթի խաղարկությունն էր, որ անցկացվեց ավստրալական Պերտ քաղաքում: Այս մրցաշարի յուրօրինակությունն այն է, որ հավաքականները կազմված են մեկական թենիսիստ-թենիսիստուհուց: Հավաքականների միջեւ մրցախաղերը բաղկացած են 3 հանդիպումից՝ երկու մենախաղ եւ մեկ խառը զուգախաղ: Նախնական փուլի արդյունքներով լավագույնը Սլովակիայի եւ Արգենտինայի հավաքականներն էին, որոնք էլ եզրափակիչում վիճարկեցին պատվավոր մրցանակը: Հաղթող դարձավ Սլովակիայի ընտրանին, որի կազմում էին Դանիելա Հանտուխովան եւ Դոմինիկ Հրբատին: Հանտուխովան հաղթեց արգենտինացի Գիսելա Դուլկոյին (1-6, 6-4, 6-4), իսկ Հրբատին պարտության մատնեց Գիլերմո Կորիային (6-4, 6-1): Զուգախաղից արգենտինացիները հրաժարվեցին եւ սլովակները հաղթանակ տարան ընդհանուր 3-0 հաշվով:

Սլովակիայի հավաքականը 2-րդ անգամ նվաճեց Հոպմանի գավաթը: Առաջին անգամ սլովակները նման հաջողության էին հասել 1998 թ.: Սլովակները դարձան 5-րդը, որոնց հաջողվեց երկու անգամ նվաճել գավաթը: Նախկինում նման հաջողության էին հասել չեխերը (1989, 1994 թթ.), գերմանացիները (1993, 1995 թթ.), շվեյցարացիները (1992, 2001 թթ.) եւ իսպանացիները (1990, 2002 թթ.): Իսկ յուրօրինակ ռեկորդակիրն ԱՄՆ-ի հավաքականն է, որը 3 անգամ է դարձել Հոպմանի գավաթակիր (1997, 2003, 2004 թթ.):

Յարոշիկը տեղափոխվեց «Չելսի»

Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ի չեխ կիսապաշտպան Իրժի Յարոշիկը 2,5 տարվա պայմանագիր է կնքել Լոնդոնի «Չելսիի» հետ: Մինչ այդ ենթադրվում էր, որ «Չելսին» կես տարով վարձավճարով կվերցնի Յարոշիկին, սակայն ակումբի ղեկավարությունը որոշեց գնել նրա տրանսֆերը: Յարոշիկի համար ԲԿՄԱ-ն մոտ 8 մլն եվրո կստանա, իսկ չեխ ֆուտբոլիստի տարեկան աշխատավարձը կկազմի մոտ 2 մլն եվրո: 27-ամյա Յարոշիկը մեծ գոհունակությամբ է ընդունել «Չելսիի» հրավերը եւ հույս ունի, որ թիմի գլխավոր մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոն իր համար տեղ կգտնի հիմնական կազմում:

Լեգեոներների համար հարկ է վճարել

Լեգեոներների թիվը սահմանափակելու եւ տեղական կադրերի պատրաստմանը խթանելու համար Ուկրաինայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան նոր կարգ է սահմանել: Այսուհետեւ թիմի կազմում առաջին լեգեոներին հայտավորելու համար ակումբը 5 հազար դոլար պետք է վճարի: Երկրորդ լեգեոների համար գումարը կազմում է 10 հազար դոլար, երրորդի համար՝ 15 հազար եւ այսպես շարունակ: Այս եղանակով հավաքագրված գումարը կուղղվի երկրում մանկապատանեկան ֆուտբոլի զարգացմանը:

Ֆուտբոլիստներին հանգստանալու հնարավորություն կտրվի

Եվրոպական ֆուտբոլային առաջատար 5 երկրների (Անգլիա, Ֆրանսիա, Իտալիա, Իսպանիա, Գերմանիա) առաջնությունները 2006 թ. պետք է ավարտվեն մինչեւ մայիսի 14-ը: Այս մասին հայտարարել է ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զեպ Բլատերը: Այդ քայլին ՖԻՖԱ-ն դիմել է, որպեսզի ֆուտբոլիստները մինչեւ աշխարհի առաջնության մեկնարկը հնարավորություն ունենան վերականգնելու ուժերը: ՖԻՖԱ-ի պահանջը չի տարածվի միայն 3 մրցաշարի վրա: Մայիսի 10-ին նշանակված է ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչը, մայիսի 17-ին՝ չեմպիոնների լիգայի վճռորոշ հանդիպումը, իսկ մայիսի 20-ին տեղի կունենա վերակառուցված «Ուեմբլի» մարզադաշտի բացման հանդիսավոր արարողությունը, որի «մեխը» կլինի Անգլիայի գավաթի եզրափակիչ հանդիպումը:

Բենիտեսը հանդես կգա «Շախտյորում»

Դոնեցկի «Շախտյորը» հնգամյա պայմանագիր է կնքել Պարագվայի հավաքականի եւ «Չերո Պորտենյո» ակումբի կենտրոնական պաշտպան Պեդրո Բենիտեսի հետ: Ֆուտբոլիստի տրանսֆերը կազմել է 1,5 մլն դոլար: «Շախտյորում» Բենիտեսն ավելի բարձր աշխատավարձ կստանա, քան պարագվայական ակումբում էր: Բացի այդ, ակումբը ֆուտբոլիստին կապահովի բնակարանով ու ավտոմեքենայով: Բենիտեսով հետաքրքրվում էր նաեւ իտալական «Լացիոն», սակայն իտալացիները նրա համար 1,1 մլն դոլար էին առաջարկում:

7 մլն եվրո Դեռլեյի համար

Մոսկվայի «Դինամոն», որն առաջնության վերջնագծում գլխավորեց Օլեգ Ռոմանցեւը, ակտիվ տրանսֆերային գործունեություն է ծավալել: 7 մլն եվրոյով «Դինամոն» գնել է «Պորտոյի» 29-ամյա հարձակվող բրազիլացի Դեռլեյին: ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 2003 թ. եզրափակիչ հանդիպման լավագույն ֆուտբոլիստն անցյալ մրցաշրջանում վնասվածքի պատճառով քիչ հանդիպումների էր մասնակցել, իսկ Պորտուգալիայի ընթացիկ առաջնության 14 խաղերում չի խփել ոչ մի գոլ: Դեռլեյը «Դինամոյի» չորրորդ նորեկն է: Ավելի վաղ ակումբի կազմում ընդգրկվել էին «Բռավիշտայի» պաշտպան Ֆրեշոն, «Սպորտինգի» կիսապաշտպան Դանի Ալվիշը եւ «Պորտոյի» կիսապաշտպան Տյագո Կարդոզոն:

Վեան կզբաղվի քաղաքականությամբ

Լիբերիացի ֆուտբոլիստ Ջորջ Վեայի հրաժեշտի խաղը կկայանա 2005 թ. հունիսին: Ներկայում Վեան զբաղված է այդ խաղի կազմակերպչական հարցերով: Նա նշել է, որ այդ խաղով ցանկանում է իր շնորհակալությունը հայտնել խաղընկերներին ու երկրպագուներին, որոնց հրաժեշտ տալու ժամանակ չի ունեցել: Ջորջ Վեան մտադիր է զբաղվել քաղաքականությամբ: Նա պատրաստվում է իր թեկնածությունն առաջադրել Լիբերիայի նախագահական ընտրություններում:

Ժամանակին Վեան հանդես է եկել «Մոնակո», ՊՍԺ, «Չելսի», «Մանչեսթր սիթի», «Օլիմպիկ» թիմերում: 1995 թ. նա ճանաչվել է աշխարհի, Եվրոպայի եւ Աֆրիկայի լավագույն ֆուտբոլիստ:

ՇԱԽՄԱՏ

Վերջին մասնակիցը Հուդիթ Պոլգարն է

Հունվարի 14-ին հոլանդական Վեյք Ան Զեե քաղաքում կմեկնարկի շախմատի ավանդական մրցաշարը, որն ամեն տարի բավական ուժեղ կազմ է հավաքում: Այս անգամ էլ մրցաշարին կմասնակցեն մի խումբ ուժեղագույն շախմատիստներ, որոնք բավական բարձր վարկանիշ ունեն: Բավական է նշել, որ 14 մասնակիցներից 7-ը՝ Վիշվանաթան Անանդը (վարկանիշը՝ 2786), Վեսելին Թոպալովը (2757), Վլադիմիր Կրամնիկը (2754), Պետեր Լեկոն (2749), Ալեքսանդր Մորոզեւիչը (2741), Մայքլ Ադամսը (2741) եւ Պյոտր Սվիդլերը (2735) ՖԻԴԵ-ի վարկանիշային ցուցակում տեղ են զբաղեցնում լավագույն տասնյակում: Մասնակիցների թվում են նաեւ Ալեքսանդր Գրիշչուկը (2710), Ռուսլան Պոնոմարյովը (2700), Իվան Սոկոլովը (2685), Նայջել Շորթը (2674), Լոյկ վան Վելին (2679), Լազարո Բրուզոնը (2652): Վերջին պահին նրանց միացավ տղամարդկանց մրցաշարերի անփոփոխ մասնակից Հուդիթ Պոլգարը (2728): Նա երեխայի ծննդյան պատճառով բավական երկար ժամանակ չէր մասնակցում մրցաշարերի, ուստի ՖԻԴԵ-ի դասակարգման վերջին ցուցակում տեղ չի գտել:

Ինչպես տեսնում եք, մրցաշարը գրեթե բոլոր ուժեղագույններին է հավաքել: Բացակայում է Գարի Կասպարովը: Ինչպես հայտնի է, նա աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի կոչման համար կիսաեզրափակիչ մրցախաղ պետք է անցկացներ ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Ռուստամ Կասիմջանովի հետ, ուստի Վեյք Ան Զեեի մրցաշարին չէր հայտավորվել: Մրցախաղը պետք է կայանար Դուբայում եւ մեկնարկեր հունվարի 7-ին, սակայն այդպես էլ տեղի չունեցավ: Փոխարենը Կասպարովը կմասնակցի փետրվարին Լինարեսում կայանալիք ավանդական մեկ այլ մրցաշարի, որտեղ եւս հանդես են գալիս ուժեղագույնները:

Գնդակում տեղադրված սարքը կօգնի մրցավարներին

Գերմանական «Ադիդաս» հանրահայտ ֆիրման մշակել է ֆուտբոլային գնդակի նոր նմուշ, որի մեջ տեղադրված կլինի հատուկ սարք, որի միջոցով մրցավարները բարդ իրադրություններում կարող են որոշել, թե արդյոք գնդակը հատել է դարպասային գիծը: Ֆուտբոլում քիչ չեն դեպքերը, երբ խառը իրավիճակում մրցավարները չեն կարողանում վայրկենաբար կողմնորոշվել եւ դարպասի գրավում արձանագրել: Նման իրավիճակ ստեղծվեց Անգլիայի պրեմիեր-լիգայի «Մանչեսթր յունայթեդ»—«Տոտենհեմ» խաղում: Վերջին րոպեին հեռվից կատարված հարվածից հետո «Մանչեսթր յունայթեդի» դարպասապահ Ռոյ Կեռոլը գնդակը հեռացրեց, երբ այն արդեն հատել էր դարպասային գիծը: Մրցավարներն այդ պահը չնկատեցին եւ չհաշվեցին գոլը: Նոր սարքի փորձարկումը տեղի կունենա փետրվարի 26-ին Կարդիֆի «Միլենիում» մարզադաշտում կայանալիք խաղում: Եթե փորձարկման արդյունքները դրական լինեն, ապա նման գնդակով կխաղան Անգլիայի գավաթի եզրափակիչի մասնակիցները: Նոր սարքի նկատմամբ կողմ են արտահայտվել նաեւ Իտալիայի եւ Լեհաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիաները:

ՋՐՄՈՒՂ-ԿՈՅՈՒՂԻ

Ի գիտություն հասարակության

Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղի» փակ բաժնետիրական ընկերությունը դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝ ընկերության ծառայություններից օգտվող բաժանորդներին մատուցվող ջրամատակարարման, ջրահեռացման ու կեղտաջրերի մաքրման սակագների վերանայման եւ նոր սակագների սահմանման հայտով:

Խմելու ջրի մեկ խորանարդ մետրի համար գործող 80 դրամ 19 լումայի փոխարեն առաջարկվել է 139 դրամ 40 լումա:

Ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման մեկ խորանարդ մետրի համար գործող 90 դրամ 20 լումայի փոխարեն առաջարկվել է՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման եւ կեղտաջրերի մաքրման մեկ խորանարդ մետրի համար 187 դրամ 40 լումա:

Միաժամանակ, առաջարկվել է սահմանել.

Խմելու ջրի մեկ խորանարդ մետրի համար մեծածախ սակագին՝ 18 դրամ 80 լումա:

Ջրահեռացման եւ կեղտաջրերի մաքրման գծով մեկ խորանարդ մետրի համար սակագին՝ 47 դրամ 90 լումա:

Երեւանի մետրոպոլիտենի գրունտային ջրերի հեռացման մեկ մետր խորանարդի համար՝ 6 դրամ 10 լումա:

Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ,
ք. Երեւան, Աբովյան 66 ա
հեռ. 56 93 48

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

Հայտարարություն

«Արմենտելը» Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության պատմական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանորդ և գործունեություն է ծավալում հանրապետության ինչպես շարժական, այնպես էլ ֆիքսված հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենտելը» տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում հանրապետության ֆիքսված հեռախոսակապի ենթակառուցվածքների թվայնացման և շարժական կապի ծառայությունների ընդլայնման ու նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ուղղությամբ: Ներկայումս «Արմենտելը» գտնվում է մատուցվող ծառայությունների ընդլայնման փուլում, և իրականացնում է իր աշխատուժի և գործընթացների հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հետաքրքրական աշխատանք դինամիկ և եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հետաքրքրական և խոստումնալից աշխատանքային միջավայր:

Պաշտոնի անվանումը՝ **խանութների ցանցի վարչության պետ** Զեկուցում է՝ կոմերցիոն գլխավոր տնօրենին

Համառոտ նկարագիրը՝
Ղեկավարում և վերահսկում է վաճառքն ու գանձումները ձեռնարկության խանութների ցանցի միջոցով (ներկայումս «Արմենտելի» բաժանորդների սպասարկման կետեր), պատասխանատու է խանութների պատշաճ և արդյունավետ շահագործման, բաժանորդների հետ հարաբերությունների, ձեռնարկության ապրանքների և ծառայությունների զարգացման, ընկերության առջև դրված նպատակների իրականացման համար:

Պահանջները՝
• բարձրագույն կրթություն
(համապատասխան մասնագիտության մագիստրոսի աստիճան կամ MBA, որը կդիտվի որպես առավելություն),
• անգլերեն լեզվի (գրավոր և բանավոր) վարժ իմացություն և համակարգչային բարձր գիտելիքներ,
• առնվազն 4 տարվա աշխատանքային փորձ վաճառքի, մարկետինգի կամ կոմերցիոն բնագավառում,
• հեռահաղորդակցության տեխնոլոգիաների (հեռախոսակապ, շարժական կապ, VoLP, DSL և այլն), տեղական շուկայի և վերջինիս պահանջների լավ իմացություն,
• առանձնահատուկ միջանձնային հաղորդակցման, որոշում կայացնելու ունակություններ, ինչպես նաև անհրաժեշտությունից և հրատապությունից ելնելով հաճախորդների կարիքների գնահատման ունակություններ,
• արտակարգ իրավիճակում բաժանորդներին անհապաղ, ճշգրիտ և պրոֆեսիոնալ ծառայության տրամադրման ունակություն:

Առավելությունները՝
• բարձր մրցակցային աշխատավարձ,
• աշխատանքային գործունեության ծավալման զարգացման մեծ հնարավորություններ միջազգային ասպարեզում,
• վերապատրաստման գերազանց հնարավորություններ բազմաբնույթ բնագավառներում:

Դիմումը և ռեզյումեն ներկայացնել՝ «Արմենտել» ՀՁ, կադրերի վարչություն, Ահարոնյան 2, Երևան 375014
կամ էլեկտրոնային՝ ***www.armentel.com*** հասցեով

Ավարտման ժամկետը՝ 2005 թ. հունվարի 17-ը

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

Հայտարարություն

«Արմենտել» ՀՁ հայտարարում է մրցույթ ԻՏ տնօրինության ներքինիշյալ թափուր պաշտոնների համար

1. Ցանցերի շահագործման և կառավարման բաժնի պետ
2. Համակարգերի շահագործման բաժնի պետ
3. Օպերատիվ արձագանքման կենտրոնի պետ
4. Համակարգչային սարքավորումների շահագործման և սպասարկման բաժնի պետ
5. Տվյալների անվտանգության ղեկավար
6. Ռոումինգ շահագործման մենեջեր
7. Տվյալների ցանցերի ադմինիստրատոր
8. UNIX համակարգերի ադմինիստրատոր

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողների համար անհրաժեշտ պայմաններն են՝

1. Ցանցերի շահագործման և կառավարման բաժնի պետ
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (մագիստրոս կամ ավելի բարձր աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
ղեկավարում է անձնակազմի աշխատանքների իրականացման գործընթացը: Կառավարում և վերահսկում է սահմանափակ պաշարները (ռեսուրսները)՝ երաշխավորելով ծառայության նպատակների արդյունավետ և հաջող իրականացումը: Ղեկավարում է ծառայության աշխատակիցներին և նպաստում աշխատանքների իրականացման արդյունավետությանը: Վերահսկում է բաժնի աշխատանքային կարգապահությունը, տրված առաջադրանքների իրականացումը և վերջնական արդյունքները:

2. Համակարգերի շահագործման բաժնի պետ
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (մագիստրոս կամ ավելի բարձր աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Ղեկավարում է անձնակազմի աշխատանքների իրականացման գործընթացը: Կառավարում և վերահսկում է սահմանափակ պաշարները (ռեսուրսները)՝ երաշխավորելով ծառայության նպատակների արդյունավետ և հաջող իրականացումը: Ղեկավարում է ծառայության աշխատակիցներին և նպաստում աշխատանքների իրականացման արդյունավետությանը:

3. Օպերատիվ արձագանքման կենտրոնի ղեկավար
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (մագիստրոս կամ ավելի բարձր աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Ղեկավարում է անձնակազմի աշխատանքների իրականացման գործընթացը: Կառավարում և վերահսկում է սահմանափակ պաշարները (ռեսուրսները)՝ երաշխավորելով ծառայության նպատակների արդյունավետ և հաջող իրականացումը: Ղեկավարում է ծառայության աշխատակիցներին և նպաստում աշխատանքների իրականացման արդյունավետությանը: Վերահսկում է բաժնի աշխատանքային կարգապահությունը, տրված առաջադրանքների իրականացումը և վերջնական արդյունքները:

4. Համակարգչային սարքավորումների շահագործման և սպասարկման բաժնի պետ
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (մագիստրոսի կամ ավելի բարձր աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Ղեկավարում է անձնակազմի աշխատանքների իրականացման գործընթացը: Կառավարում և վերահսկում է սահմանափակ պաշարները (ռեսուրսները)՝ երաշխավորելով ծառայության նպատակների արդյունավետ և հաջող իրականացումը: Ղեկավարում է ծառայության աշխատակիցներին և նպաստում աշխատանքների իրականացման արդյունավետությանը: Վերահսկում է բաժնի աշխատանքային կարգապահությունը, տրված առաջադրանքների իրականացումը և վերջնական արդյունքները:

5. Տվյալների անվտանգության մենեջեր
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (բակալավրի կամ ավելի բարձր համակարգչային գիտական աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Ձեռնարկության կորպորատիվ համակարգչային համակարգերի անվտանգության կառավարում և վերահսկում, ինչպես նաև անվտանգության համակարգերի տեղադրում:

6. Ռոումինգ մենեջեր
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն և մասնագիտական համապատասխան փորձ
Անհրաժեշտ հմտություններ
VPN, Internet, Intranet, Transact-SQL, ODBC, VisualFox Pro 6.0 և բարձր (հիմնական իմացություն):
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն
Ապահովում է կանոնավոր կառուցողական հեռադարձ կապ, աշխատակիցներին ճիշտ ուղղություն, լիազորություններ և առաջնություններ է տալիս, նրանց համար սահմանում է աշխատանքային կազմակերպված և կառուցվածքային մոտեցումներ:

7. Տվյալների ցանցերի ադմինիստրատոր
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (բակալավրի կամ ավելի բարձր աստիճան)
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Տեղեկատվական ցանցային սարքավորումների և ենթակառուցվածքի կառավարում և սպասարկում:

8. Unix համակարգերի ադմինիստրատոր
Համակարգչային տեխնիկայի ոլորտի բարձրագույն կրթություն (բակալավրի կամ ավելի բարձր գիտական աստիճան):
Աշխատանքի համառոտ նկարագրություն.
Կորպորատիվ Unix համակարգերի կառավարում, կենտրոնական համակարգչային համակարգերի պլանավորում, վերլուծում, կոնֆիգուրացում, պրոբլեմների հայտնաբերում և աջակցում, խաղաղականության ստեղծում, Unix համակարգերի համար աշխատանքային հրահանգավորումների ստեղծում, Unix ենթակառուցվածքի նախագծերի իրականացում:

Աշխատավարձը կորվի ըստ շուկայական արժեքի և աշխատանքային փորձի:

Մանրամասն տեղեկություններ կարելի է ստանալ **www.armentel.com** և **www.careercenter.am** ինտերնետային էջերում:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողների փաստաթղթերն անհրաժեշտ է մինչև 25. 01. 2005 ներկայացնել Ահարոնյան 2, «Արմենտել» ՀՁ կադրերի վարչություն՝ 612 սենյակ:

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման քիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 10. 01. 2005 Գինը՝ 100 դրամ